

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/56
URBROJ: 50301-21/22-20-28

Zagreb, 24. rujna 2020.

Hs**NP*021-12/20-09/15*50-20-06**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA		
65 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6		
Primljeno: 24-09-2020		
Klasifikacija: oznaka:	Org. jed.	
021-12/20-09/15	65	
Hrvatski broj:	Prih.	Vrij.
50-20-06	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće pučke pravobraniteljice za 2019. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/20-09/15, URBROJ: 65-20-05, od 24. kolovoza 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću pučke pravobraniteljice za 2019. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće pučke pravobraniteljice za 2019. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pučka pravobraniteljica, aktom od 31. ožujka 2020., ukazuje na sljedeće:

2. PODATCI O POSTUPANJU

U odnosu na preporuku 3., Vladi Republike Hrvatske da donese Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2020. do 2022. godine, Vlada Republike Hrvatske ističe da teži izradi kvalitetnih nacionalnih planova i pripadajućih akcijskih planova koji će pobliže definirati provedbu strateških ciljeva Republike Hrvatske te je u procesu donošenja Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske. U procesu je izrade Nacionalnog plana za zaštitu i promicanje ljudskih prava za razdoblje od 2021. do 2027.

3.1. PRAVOSUĐE

U odnosu na preporuku 5., *Ministarstvu pravosuđa, da putem medija, javnih promotivnih aktivnosti i letaka, informira građane o mogućnostima ostvarivanja besplatne pravne pomoći te da izradi model višegodišnjeg programskog financiranja pružatelja primarne pravne pomoći*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako su informacije o sustavu besplatne pravne pomoći, osim na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva, dostupne i na mrežnim stranicama županija, odnosno Grada Zagreba, ovlaštenih udruga i pravnih klinika te Središnjeg državnog portala. Osim toga, ovlaštene udruge i pravne klinike, u sklopu svojih projekata koje financira nadležno ministarstvo, svake godine provode aktivnosti koje se odnose na informiranje građana o mogućnostima ostvarivanja prava na primarnu pravnu pomoć tiskanjem letaka, brošura, plakata ili reklamiranjem putem radio stanica. Procjenjuje se da u ovome trenutku nema potrebe za izmjenama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći kojima bi se propisalo višegodišnje financiranje pružatelja primarne pravne pomoći. Naime, iako je u prethodnim godinama kasnila isplata sredstava za projekte pružanja primarne pravne pomoći, nadležno ministarstvo u 2019. je ta financijska sredstva isplatilo u roku predviđenom indikativnim kalendarom provedbe natječaja, pri čemu je financiran najveći broj projekata pružanja primarne pravne pomoći i dodijeljen ukupno najveći iznos za projekte pružanja primarne pravne pomoći do sada.

Vezano za preporuku 7., *Ministarstvu pravosuđa, da osnuje odjele za podršku žrtvama i svjedocima na sudovima na kojima još nisu ustrojani*, Vlada Republike Hrvatske ističe da nadležno ministarstvo poduzima aktivnosti u smislu preporuke. Naime, tijekom veljače i ožujka održani su sastanci s predsjednicima sudova na Općinskom kaznenom sudu u Zagrebu, Županijskom sudu u Karlovcu i Varaždinu s ciljem osnivanja odjela na navedenim sudovima. Na tim sastancima definirali su se materijalno-tehnički, financijski i kadrovski kapaciteti i uvjeti za osnivanje tih odjela s planom realizacije tijekom 2020. Također, u planu je bilo održavanje sastanaka na još tri suda: Županijskom sudu u Puli, Županijskom sudu u Šibeniku te Općinskom sudu u Gospiću i to u ožujku i travnju. Međutim, zbog utjecaja epidemije koronavirusa (COVID-19) na dinamiku izvršenja planova, provođenje naprijed navedenih aktivnosti prolongirano je za jesen 2020.

Vezano za preporuku 11., *Ministarstvu pravosuđa, da vodi evidencije o upravnim sporovima vezanim uz diskriminaciju, diskriminacijskim osnovama, načinu okončanja spora te njegovom trajanju*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako upravni sudovi nisu nadležni utvrđivati postojanje osnove za diskriminaciju, s obzirom da je predmet upravnog spora decidirano propisan člankom 3. Zakona o upravnim sporovima. Sukladno tom članku, upravni sudovi, između ostalog, odlučuju o zakonitosti odluka javnopravnih tijela o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba i drugih stranaka te o zakonitosti postupanja javnopravnih tijela iz područja upravnog prava. Radi provedbe preporuke potrebno je prethodno, u suradnji s Uredom pučke pravobraniteljice, definirati točan sadržaj evidencije i obrazaca za statističko praćenje takvih slučajeva, kako ne bi došlo do pogrešnog shvaćanja da upravni sudovi izravno utvrđuju postojanje osnove za diskriminaciju.

U odnosu na preporuku 13., *Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, da kao koordinator ponovno inicira sastanke Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje, kako bi se osigurao nastavak njezina rada*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako je posljednji sastanak Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje održan 28. veljače 2019. i na njemu su raspravljane sljedeće teme: izrada novog Protokola o postupanju u slučaju zločina iz

mržnje, organizacija stručnih seminara o odredbama Kaznenog zakona o zločinu iz mržnje i govoru mržnje te seminara na temu diskriminacije u području rada i zapošljavanja prema Akcijskom planu za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019. godine, razmjena godišnjih statističkih podataka o zločinu iz mržnje te prezentacija Kodeksa o postupanju za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu. Sve aktivnosti koje su bile predmetom tog sastanka redovno su se provodile tijekom 2019., a novi sastanci Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje predviđeni su i tijekom 2020.

Vežano za preporuku 14., *Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Pravosudnoj akademiji, da nastave edukacije policijskih službenika, državnih odvjetnika i sudaca o prepoznavanju, pravnoj kvalifikaciji i progonu zločina iz mržnje i govora mržnje*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, u suradnji s Pravosudnom akademijom i Centrom za mirovne studije, organizirao tijekom 2019. godine ciklus od pet poludnevnih seminara za suce, državne odvjetnike, odvjetnike, policiju i predstavnike organizacija civilnog društva o odredbama Kaznenog zakona vežano za zločin iz mržnje i govor mržnje te posebno o zločinu iz mržnje prema predstavnicima nacionalnih manjina i po osnovi spolne orijentacije. Seminari su održani u Splitu, Osijeku, Varaždinu, Rijeci i Zagrebu, a na njima je sudjelovalo ukupno 109 polaznika. Izložen je kaznenopravni i prekršajopravni aspekt zločina iz mržnje i govora mržnje. Na radionicama je izložena i sudska praksa Europskog suda za ljudska prava u vezi sa zločinima iz mržnje. Održavanje navedenih seminara predviđeno je i tijekom 2020., a seminari se planiraju u trajanju od najmanje dan i pol, kako bi se mogla temeljito obraditi problematika identificiranja, istraživanja i procesuiranja zločina iz mržnje i govora mržnje te relevantna sudska praksa, kako domaćih sudova tako i Europskog suda za ljudska prava.

U odnosu na preporuku 15., *Vladi Republike Hrvatske, da usvoji novi Protokol o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, kako bi se osigurao adekvatan sustav njihova evidentiranja i unaprijedile upute o njihovom prepoznavanju i utvrđivanju*, Vlada Republike Hrvatske naglašava kako je Radna skupina za izradu Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje pristupila izradi novog protokola. Novi protokol o postupanju u slučaju zločina iz mržnje priprema se s ciljem odgovarajućeg prikupljanja relevantnih statističkih podataka, ali i razgraničenja obveza pojedinih tijela koje se bave suzbijanjem zločina iz mržnje, određivanja obveza nadležnih tijela koja sudjeluju u otkrivanju, postupanju i praćenju rezultata postupaka vođenih u slučajevima zločina iz mržnje te definiranja posebnih obrazaca za statističko prikupljanje podataka o slučajevima zločina iz mržnje (kaznenih djela i prekršajnih djela posebno označenih vežano uz motiv mržnje). Konačni nacrt protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, zajedno s Obrascem za statističko praćenje kaznenih djela u vezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona i Obrascem za statističko praćenje prekršaja, dostavljen je članovima Radne skupine na mišljenje nakon čega će se Protokol uputiti u proceduru usvajanja.

3.2. PRAVA NACIONALNIH MANJINA

U poglavlju „Ostalo“, a vežano uz nacionalnost, navodi se da se maticom rođenih dokazuje činjenica rođenja, ali ne i nacionalnost. FVlada Republike Hrvatske ukazuje kako prema Ustavu Republike Hrvatske i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo slobodno se izjasniti da je pripadnik neke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. U Republici Hrvatskoj ne postoji evidencija o nacionalnosti i to iz razloga što se pripadnost određenom narodu ne dokazuje ispravama, već se o njoj osoba izjašnjava. Iz tog razloga Zakon o državnim maticama nije regulirao naknadno

upisivanje tog podatka odnosno promjenu već upisanog podatka o nacionalnosti u državnim maticama. Neosporno je da je Zakonom o državnim maticama omogućen upis drugih promjena podataka. Međutim, u Zakonu nisu definirane koje se sve promjene podataka mogu upisati u maticu rođenih, kao naknadna bilješka, iz razloga što se unaprijed ne može odrediti koje bi se sve situacije mogle u budućnosti pojaviti odnosno propisati, a utjecale bi na osobno stanje osobe. Nacionalnost ne utječe na osobni status osobe te se kao takva nije predvidjela za upis promjena, odnosno dopuna kao naknadni upis u odredbama Zakona o državnim maticama. Vezano uz ovakvo stajalište, Vlada Republike Hrvatske ukazuje i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-III-422/1995, od 24. lipnja 1999. u kojoj Ustavni sud između ostaloga navodi da „ upis podatka o narodnosti za podnositelje nije moguć niti kao naknadni upis budući da to nije podatak koji je obuhvaćen navedenom točkom b) članka 9. Zakona o državnim maticama“ te da „ nisu tim odlukama podnositeljima ustavne tužbe povrijedila ustavna jamstva ravnopravnosti i slobodnog izjašnjavanja narodnosne pripadnosti“.

U vezi s poglavljem „Vijeće i predstavnici nacionalnih manjina“, Vlada Republike Hrvatske navodi kako je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u postupku izravne dodjele za projekt - Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine - FAZA II.

Projektom će se jačati koordinacijska uloge i kapacitet Ureda za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Operativnih programa za nacionalne manjine, unaprijediti sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina, uključujući mlade i žene, u provedbi i praćenju provedbe Ustavnog zakona i Operativnih programa, te osnaživanje međudržavne suradnje mladih pripadnika nacionalnih manjina kao i podizati razina svijesti javnosti o društvenom doprinosu pripadnika nacionalnih manjina putem javne diskusije i promocije njihova kulturnog djelovanja.

Navedeno će se realizirati kroz provedbu dvodnevnih treninga za 180 predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnih službi; provedbu jednodnevni regionalnih treninga za 240 predstavnika vijeća nacionalnih manjina i/ili predstavnika te razvoj i izradu priručnika za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina o načinima ispunjavanja njihovih obveza prema JLP(R)S; provedbu javne diskusije s međunarodnim sudjelovanjem sa 130 sudionika na temu društvenog doprinosa pripadnika nacionalnih manjina; provedbu regionalnih fokus grupa sa 45 žena pripadnica nacionalnih manjina na temu izazova njihova uključivanja u provedbu i praćenje provedbe Ustavnog zakona i Operativnih programa; provedbu treninga za 30 mladih pripadnika nacionalnih manjina s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za sudjelovanje u provedbi i praćenju provedbe Ustavnog zakona i Operativnih programa, u okviru kojeg je s istim ciljem planirana i organizacija studijskog putovanja za polaznike treninga; i provedbu dvije regionalne ljetne škole manjinskih prava za ukupno 60 polaznika u suradnji s Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te partnerskim visoko-obrazovnim ustanovama iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Srbije i Slovenije.

3.3. DISKRIMINACIJA TEMELJEM RASE, ETNIČKE PRIPADNOSTI ILI BOJE KOŽE TE NACIONALNOG PODRIJETLA

U odnosu na preporuku 24., *Vladi RH da tijela državne u prave i javne vlasti, osobito u području unutarnjih poslova, zdravlja, socijalne skrbi, rada, mirovinskog osiguranja i obrazovanja, obveže na prikupljanje i obradu posebnih kategorija osobnih podataka što*

uključuje i one o etnicitetu ili nacionalnom podrijetlu uz primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je ministarstvo nadležno za socijalnu politiku propisalo Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća centara za socijalnu skrb da se prikupljaju podaci i o nacionalnoj pripadnosti korisnika u sustavu socijalne skrb. U informacijskom sustavu SocSkrb, koji zaposlenici centara za socijalnu skrb koriste u radu s korisnicima, postoji mogućnost evidentiranja posebnih kategorija osobnih podataka primjerice etnička pripadnost, nacionalno porijeklo i druge osjetljive osobine, međutim Vlada Republike Hrvatske ističe kako niti jedno pravo u sustavu socijalne skrbi ne ovisi o posebnim kategorijama osobnih podataka te ne postoji zakonska obveza da se korisnici o navedenom trebaju izjasniti.

Vežano za preporuku 26., *tijelima zaduženim za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, da najmanje jednom godišnje podatke o ostvarenom unesu u javnu mrežnu stranicu za praćenje provođenja mjera i ostvarivanja ciljeva NSUR-a, www.nsur.hr*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u svrhu izrade izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine, za 2019. i 2020. godinu početkom 2020. aktivirao mrežno sučelje (www.nsur.hr), s ciljem prikupljanja podataka o provedbi mjera iz Akcijskog plana za 2019. godinu. Sva tijela – nositelji mjera započela su unos provedbe mjera za 2019. Međutim, zbog situacije povezane sa pandemijom bolesti COVID-19 pojedinim tijelima, čiji su resursi trenutno u velikoj mjeri posvećeni aktivnostima vezanim uz suzbijanje pandemije i ublažavanja njezinih posljedica, omogućeno je produženo vrijeme za unos. Stoga i podaci prikupljeni putem mrežnog sučelja nisu trenutno dostupni javnosti. Objava podataka očekuje se do kraja 2020. godine, a Ured će izvješće o provedbi Akcijskog plana u planiranom roku dostaviti Vladi Republike Hrvatske na usvajanje.

U odnosu na preporuku 28., *tijelima zaduženim za provedbu integracije migranata, da integracijskim mjerama obuhvate i tražitelje međunarodne zaštite, osobito organiziranjem tečaja hrvatskog jezika*, Vlada Republike Hrvatske napominje da su tečajevi hrvatskog jezika organizirani od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja te se isti financiraju u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju putem projekta „Integracija azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo, obrazovanje i priprema za uključivanje u tržište rada“ za koji su osigurana sredstva u iznosu od 560.000,00 eura.

Vežano za preporuku 29., *tijelima zaduženim za provedbu integracije migranata da ključne integracijske napore osobito usmjerene na jedinice lokalne i regionalne samouprave, njihova vodstva i ciljane službenike te lokalnu javnost*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je ministarstvo nadležno za socijalnu politiku zadnjih godina, sukladno mjeri iz Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. do 2019. godine, upućivalo dopis jedinicama lokalne samouprave kao podsjetnik da u svoje odluke o socijalnim programima uvrste i osobe pod međunarodnom zaštitom kao jednakopravnu skupinu kojoj će biti dostupne planirane pomoći. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina krajem 2019. započeo je s provedbom novog trogodišnjeg projekta sufinanciranog sredstvima Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF) naziva „INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja“ čiji je opći cilj jačanje preduvjeta za socijalnu uključenost državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, kroz osnaživanje dionika sustava integracije za osmišljavanje, provođenje i praćenje mjera integracije državljana trećih zemalja.

Vlada Republike Hrvatske ističe kako su u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dodijeljena sredstva za provedbu dva projekta, od kojih je jedan uspješno završen dok je drugi započeo s provedbom 8. listopada 2019., a ukupan iznos dodijeljenih sredstava za oba projekta iznosi preko 1.200.000,00 eura. Aktivnosti navedenog projekta obuhvaćaju istraživačke i edukacijske aktivnosti te aktivnosti jačanja svijesti o izazovima integracije, javna događanja, koordinacijske aktivnosti i studijska putovanja s ciljem upoznavanja s primjerima dobre prakse. Posebna pozornost bit će usmjerena jačanju stručnih kapaciteta dionika integracije na lokalnoj razini: JLP(R)S, javnih ustanova te organizacija civilnog društva.

Napominjemo kako je Vlada Republike Hrvatske, na sjednici održanoj 14. studenoga 2019., donijela Odluku o osnivanju Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo čiji su članovi dužnosnici tijela državne uprave, predstavnici Vladinih ureda, visoko pozicionirani predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnik javne ustanove te predstavnik nevladine organizacije.

U odnosu na preporuku 30., *tijelima zaduženim za provedbu integracije migranata, da migrante i izbjeglice uključe u procese donošenja odluka i razvijanja politika i strategija koje se na njih odnose*, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Projektom, „INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja“ planirano osnivanje savjetodavne skupine mladih osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita, s ciljem međusobnog umrežavanja te produbljivanja dijaloga s predlagateljima nacionalnih politika i praksi koje se odnose na integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita. Također će se pristupiti organizaciji edukacija za članove savjetodavne skupine mladih osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita, na temu integracijskih politika i sustava zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, upoznavanja sa sustavom prikupljanja podataka i dokumentiranja kršenja ljudskih prava, zagovaranja ljudskih prava i neposrednog djelovanja i participacije.

U poglavlju „Romska nacionalna manjina“ navodi se kako nije dobro kada se, iako postoji novac i htijenje da se parceliziraju i urede imovinskopravni odnosi na česticama, većinom romski stanovnici Capraških Poljana nađu u procjepu između Grada Siska i Ministarstva državne imovine, koji se međusobno odriču obveze parcelizacije, čime vlasnicima onemogućuju upis i legalizaciju nekretnina te time i konkuriranje u spomenutim programima za dodjelu građevinskog materijala za obnovu, nadogradnju ili završetak obiteljske kuće, te je u istom poglavlju preporuka 27. *Gradu Sisku i Ministarstvu državne imovine, da u suradnji i uz sudjelovanje predstavnika Roma iz Capraških Poljana, što prije pronađu i implementiraju modalitete parcelizacije zemljišnih čestica u tom naselju te time vlasnicima omogućue upis i legalizaciju nekretnina*. U vezi s navedenim, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako pitanje rješavanja imovinskopravnih odnosa u mjestu Capraška Poljana nije bilo sadržano u upitu pučke pravobraniteljice.

Nadalje, utvrđeno je kako ministarstvo nadležno za državnu imovinu nije zaprimilo zahtjev Grada Siska s bilo kakvim sveobuhvatnim prijedlogom načina rješavanja imovinskopravnih odnosa ili zahtjevom za davanje suglasnosti na prijedloge parcelacija nekretnina u tom naselju, osim ako se radi o pojedinačnim zahtjevima pripadnika romske nacionalne manjine, u kojem slučaju ministarstvo nema saznanja o nacionalnoj pripadnosti podnositelja zahtjeva. Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako, sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, svatko može podnijeti zahtjev za legalizaciju nekretnine i

ne mora biti njezin vlasnik da bi pokrenuo navedeni postupak. Stoga, svaki pripadnik romske nacionalne manjine, kao i svaka druga fizička osoba, može podnijeti zahtjev za legalizaciju svoje nelegalno izgrađene nekretnine (što su mnogi pripadnici u romskom naselju Kuršanec u Čakovcu i napravili). Temeljem rješenja o izvedenom stanju (rješenja o legalizaciji) izdaje se rješenje o utvrđivanju građevne čestice s prijedlogom parcelacije na temelju kojeg rješenja se potom izrađuju parcelacijski elaborati za provedbu u katastarskom operatu i zemljišnoj knjizi, te se formira građevna čestica.

Slijedom navedenoga, postupak parcelacije nekretnina nije postupak o kojemu se može dogovarati, već je postupak propisan važećim propisima. Postupak legalizacije nezakonito izgrađenih objekata u pravilu prethodi parcelaciji, a ne obrnuto, kako se to navodi u preporuci br. 27 u Izvješću. Ministarstvo nadležno za državnu imovinu daje suglasnosti na parcelacijske elaborate kojima se parceliraju nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, a na temelju rješenja o utvrđivanju građevne čestice. Parcelacijom nekretnina, također, nije moguće izmijeniti vlasništvo nekretnine u zemljišnoj knjizi, te mora postojati pravni temelj za upis prava vlasništva na parceliranoj/novoformiranoj legaliziranoj nekretnini u vlasništvu Republike Hrvatske. Rješenje o legalizaciji predstavlja temelj za neposrednu kupnju prema članku 41. Zakona o upravljanju državnom imovinom te svaki pripadnik romske nacionalne manjine, kao i svaka druga fizička osoba, nakon legalizacije i formiranja građevne čestice u zemljišnoj knjizi i katastru može podnijeti zahtjev za neposrednu kupnju.

Također, u istom poglavlju navodi se kako je loše i što nije proveden postupak darovanja nekretnina u vlasništvu RH radi proširenja Kuršanca, naseljenog pretežito Romima, jer se Grad Čakovec, unatoč suglasnosti Ministarstva financija, ne želi odreći potraživanja koje ima prema RH pa se naselje ne može proširiti i time osigurati primjereni uvjeti stanovanja. Vlada Republike Hrvatske naglašava kako ministarstvo nadležno za državnu imovinu nema zakonske mogućnosti darovati nekretnine neposredno fizičkim osobama te stoga niti pripadnicima romske nacionalne manjine, već nekretnine može jedino darovati jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi romsko naselje, uz uvjete propisane propisima koji uređuju upravljanje državnom imovinom. Pitanje darovanja nekretnina u k.o. Kuršanec Gradu Čakovcu u svrhu proširenja Romskog naselja Kuršanec detaljno je pojašnjeno u dopisu od 10. veljače 2020. koji je upućen pučkoj pravobraniteljici.

U poglavlju „Migranti“ navodi se kako možemo razlikovati one koji su ipak u boljem položaju, primjerice koji dolaze unutar programa preseljenja iz Turske te prije toga prolaze prethodne programe prilagodbe, a po dolasku, uz snažnu podršku državnih i lokalnih tijela i udruga, pitanja njihova smještaja, upisa u školu, učenja hrvatskog jezika ili pronalaska posla se rješavaju puno brže od onih koji su smješteni u prihvatilištima i po odobravanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, što može potrajati i više godina, tek kreću na težak put integracije. Primjerice, za njih niti ne postoji organiziran tečaj hrvatskog jezika dok čekaju odluku o zahtjevu, već ga uče sporadično, zahvaljujući naporima volontera u prihvatilištima.

S obzirom na navedeno, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako osobe, koje su došle putem programa preseljenja, sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, ostvaruju jednaka prava i obveze kao i ostale osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom. EU program preseljenja ima za cilj osigurati zaštitu najranjivijim skupinama izbjeglica kao što su djeca, djeca u riziku, žene, samohrani roditelji te starije i bolesne osobe. Obzirom da program predviđa da UNHCR prethodno utvrdi tzv. opću prihvatljivost osoba da budu kandidati u preseljenju, sam postupak se ponešto razlikuje od redovnog azilnog postupka, ponajviše jer se

odluke o odobrenju međunarodne zaštite donose u kraćem periodu. Stoga je i njihov boravak u prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite kraći, najviše do 8 tjedana. Tražitelji pak, koji svoj status ostvaruju od trenutka izražavanja namjere do donošenja konačne odluke, ne ostvaruju prava ista onima koja se jamče osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom. Stoga oni, sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti kao i Direktivi o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nisu obavezno uključeni u integracijske aktivnosti.

Vlada Republike Hrvatske smatra kako je pogrešno navedeno da se tečajevi hrvatskog jezika za tražitelje međunarodne zaštite u prihvatilištima održavaju samo sporadično i zahvaljujući naporima volontera. Naime, u sklopu projekta „Psihosocijalne usluge i podrška tražiteljima međunarodne zaštite“, koji se provodio tijekom 2019. i bio sufinanciran sredstvima iz Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), kao jedna od aktivnosti provodio se i tečaj hrvatskog jezika. Isto je predviđeno i novim trogodišnjim projektom psihosocijalne zaštite, kojeg također provodi Hrvatski crveni križ i sufinanciran je sredstvima iz AMIF-a. Osim toga, tečajevi hrvatskog jezika održavaju se i od strane drugih udruga civilnog društva, koje imaju zaključene sporazume o suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova. Dio je to kontinuirane brige o kvaliteti života tražitelja smještenih u prihvatilištima u Zagrebu i Kutini.

3.4. STAMBENO ZBRINJAVANJE

Vezano za preporuku 32., *Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje, da se na područjima gdje postoje problemi u provedbi rješenja o pravu na stambeno zbrinjavanje po modelu davanja u najam stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu, korisnicima ponudi mogućnost stambenog zbrinjavanja na drugim dijelovima potpomognutih područja ili izvan njih ili po drugom modelu*, Vlada Republike Hrvatske napominje da Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje provodi program stambenog zbrinjavanja sukladno utvrđenom pravu na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam stana ili obiteljske kuće, stoga nije u mogućnosti korisnicima ponuditi neki drugi model stambenog zbrinjavanja ukoliko doneseno rješenje o utvrđenom pravu postane pravomoćno. Korisnicima s utvrđenim pravom na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam stana ili obiteljske kuće, a za koje nema osigurane stambene jedinice nudi stambene jedinice i na drugim područjima koje stranke odbijaju jer ta područja po mišljenju stranaka nisu dovoljno atraktivna za život. Te iste raspoložive stambene jedinice kupljene su u prethodnim godinama za korisnike koji su ih odbili unatoč činjenici da su useljive, a nalaze se u Osijeku, Karlovcu, Slunju i sl.

U odnosu na preporuku 33., *Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje, da provodi otpis potraživanja najma stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske, bez uvjetovanja da se retroaktivno podmiri najamnina razdoblje od 01. listopada 2014. do sklapanja ugovora o najmu stana, jer obveza plaćanja najamnine nastaje tek sklapanjem ugovora*, Vlada Republike Hrvatske ističe da je odlukom o otpisu potraživanja s naslova najma stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje propisano da Ured po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke utvrdi i otpiše potraživanja za najam stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima posebne državne skrbi korisnicima kojima je utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje, koji su uvedeni u posjed stambene jedinice, koji su stvarno i kontinuirano prebivali ili boravili u stambenoj jedinici od uvođenja u posjed te koji u vrijeme utvrđivanja prava na otpis duga prebivaju ili borave u dodijeljenim stambenim jedinicama. Otpis potraživanja na ime najma stambene jedinice mogu ostvariti korisnici stambenih jedinica

koji na dan stupanja na snagu Odluke imaju sklopljene ugovore o najmu i korisnici stambenih jedinica koji na dan stupanja na snagu ove Odluke nemaju sklopljene ugovore o najmu, a stambene jedinice koriste temeljem službene isprave kojom je utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje. Korisnicima stambenih jedinica mogu se otpisati potraživanja od ulaska u nekretninu pa sve do 1. listopada 2014., a nakon tog datuma utvrđuje se iznos otpisa i zaduženja.

Vezano za preporuku 34., *Središnjem državnom uredu za stambeno zbrinjavanje da ubrza etažiranje stambenih objekata i sređivanje zemljišno-knjižnog stanja na nekretninama u državnom vlasništvu kojima upravlja*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje kontinuirano postupa i poduzima odgovarajuće radnje u predmetima vlasničko-pravnog uređenja nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja. Kao što smo već navodili, sam postupak vlasničko-pravnog uređenja u većem dijelu ne ovisi samo o sinergiji postupanja i drugih javnopravnih tijela. Također, pojedine radnje u vlasničko-pravnom uređenju za ovaj Ured obavljaju stručni subjekti koji su izvan sustava javne uprave slijedom čega njihov izbor podliježe zakonima i postupku javne nabave. Tijekom 2019. Ured je riješio 334 predmeta vlasničko-pravnog uređenja, a zaprimio 281 novi zahtjev za pokretanje ovih postupaka te se s obzirom na kontinuiran rad procjenjuje da će se i u 2020. nastaviti smanjivati broj neetažiranih stambenih jedinica kao i broj nekretnina za koje još uvijek nije uređeno zemljišnoknjižno stanje.

U poglavlju „Uvod“, navodi se da nije prihvaćen prijedlog pučke pravobraniteljice da se u Pravilniku o darovanju građevnog materijala preciznije propišu razlozi na strani korisnika zbog kojih se projekt ili sličan dokument izrađen nakon izvršnosti rješenja o stambenom zbrinjavanju ne bi mogao iskoristiti i također da je odbijen prijedlog pučke pravobraniteljice da se propiše mogućnost izjavljivanja žalbe protiv rješenja o obustavi izvršenja rješenja, kako bi korisnik mogao spriječiti štetne posljedice, s obrazloženjem da je mogućnost izjavljivanja žalbe propisana Zakonom o općem upravnom postupku, što je nesporno.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske napominje da je odredbom članka 3. Zakona propisano da se isti Zakon primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima. Samo se pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi ovoga Zakona. Također je odredbom članka 17. stavka 4. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor propisano da nije dopušteno utvrditi ovlaštenje prema kojemu bi se nižim, podzakonskim aktom propisivali uvjeti pod kojima se ostvaruju prava ili izvršavaju obveze ili uvjeti za obavljanje određene djelatnosti jer to može biti samo sadržaj zakona. Zakon o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima odredbom članka 39. propisao je nadležnost za rješavanje za stambeno zbrinjavanje, a odredbom stavka 3. navedenoga članka propisano je da u postupcima po podnesenim žalbama na rješenja iz stavka 2. ovoga članka rješava Središnji državni ured. Iz navedenog proizlazi da pravilnikom nije dozvoljeno propisivati postupovne odredbe pa tako niti odredbu o pravnom lijeku protiv rješenja o obustavi izvršenja. Imajući u vidu odredbu članka 39. stavka 3. Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima, Vlada Republike Hrvatske smatra da se ista može primijeniti i na rješenja o obustavi izvršenja.

3.5. STATUSNA PRAVA GRAĐANA

U odnosu na preporuku 37., *Ministarstvu unutarnjih poslova da izradi prijedlog izmjena Zakona o hrvatskom državljanstvu koji će sadržavati odredbe o olakšanom načinu stjecanja hrvatskog državljanstva pripadnika manjinskih naroda navedenih u Izvorišnim osnovama Ustava, koji imaju čvrstu vezu s RH, olakšanom primitku u hrvatsko državljanstvo za osobe kojima je jedan od roditelja pripadnik hrvatskog naroda te olakšanom načinu stjecanja državljanstva za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji žive u RH, a nemaju hrvatsko državljanstvo*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako su sukladno zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020., uvažene preporuke pučke pravobraniteljice u pogledu proširenja prava na stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom, kao i utvrđivanja hrvatskog državljanstva za osobe rođene u razdoblju od 8. siječnja 1977. do 8. listopada 1991., kojima su oba roditelja bili hrvatski državljani u trenutku njihovog rođenja.

Vezano za primjedbu da se nije uvažio prijedlog o olakšanom načinu stjecanja hrvatskog državljanstva pripadnika manjinskih naroda navedenih u Izvorišnim osnovama Ustava, koji imaju čvrstu vezu s Republikom Hrvatskom, Vlada Republike Hrvatske smatra da su za navedenu kategoriju stranaca postojećim odredbama Zakona o hrvatskom državljanstvu, i to člankom 9. ukoliko je osoba rođena u Republici Hrvatskoj, člankom 10. ukoliko je osoba u braku s hrvatskim državljaninom, te člankom 19. (Narodne novine, broj 130/11) ako je osoba povratnik u Republiku Hrvatsku, propisani prihvatljivi uvjeti stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem.

Nastavno na prijedlog da se olakša primitak u hrvatsko državljanstvo za osobe kojima je jedan od roditelja pripadnik hrvatskog naroda, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u slučaju stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem po članku 16. Zakona o hrvatskom državljanstvu, nacionalna pripadnost stranca pravno relevantna činjenica za stjecanje državljanstva po povoljnijim uvjetima. Spomenutom su odredbom postavljeni zaista široki okviri unutar kojih se može dokazivati pripadnost hrvatskom narodu. Odredba članka 16. Zakona o hrvatskom državljanstvu posljedica je odredbe članka 10. Ustava kojom je propisano da se dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama jamči osobita skrb i zaštita Republike Hrvatske. Primanje u hrvatsko državljanstvo osoba kojima je jedan od roditelja pripadnik hrvatskog naroda, ali se podnositelj zahtjeva osobno u pravnom prometu deklarira kao pripadnik drugog naroda, bilo bi protivno smislu naturalizacije po ovoj zakonskoj osnovi, kao i utvrđenoj ustavno-sudskoj i upravno-sudskoj praksi.

Vezano za primjedbu, koja se odnosi na dugotrajnost rješavanja postupka stjecanja hrvatskog državljanstva, Vlada Republike Hrvatske ističe da trajanje postupka stjecanja hrvatskog državljanstva ovisi o svakom konkretnom slučaju, a pogotovo o kompletiranosti dokumentacije koja se mora priložiti uz zahtjev, sudjelovanju stranke u postupku i njezinoj zainteresiranosti za okončanje postupka povodom podnesenog zahtjeva. Ujedno, Vlada Republike Hrvatske napominje da dinamika rješavanja zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva ne ovisi samo o ovome Ministarstvu, već i o drugim tijelima Republike Hrvatske, nadležnih za dostavu podataka potrebnih za utvrđivanje ispunjavanja svih pretpostavki za primitak u hrvatsko državljanstvo određenih važećim propisima Republike Hrvatske.

U vezi s preporukom 38., *Ministarstvu unutarnjih poslova da Prijedlog novog Zakona o strancima zadrži postojeću odredbu prema kojoj podnositelji zahtjeva za reguliranje boravka imaju mogućnost ostanka u Republici Hrvatskoj i nakon podnošenja pravnog lijeka*, Vlada Republike Hrvatske objašnjava kako je ministarstvo nadležno za pravosuđe dalo primjedbu i tražilo da se u novom Zakonu o strancima izmijeni uputa o pravnom lijeku, na način da se više ne propisuje mogućnost izjavljivanja žalbe, već da se protiv odluka ovoga Ministarstva može pokrenuti upravni spor. Glede mogućnosti pokretanja i sudjelovanja osoba u sudskom sporu, Vlada Republike Hrvatske ističe da osobe koje nemaju zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj, mogu ući i sudjelovati u sudskom sporu za vrijeme trajanja kratkotrajnog boravka (boravak do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana), a osobe koje imaju zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj mogu imenovati opunomoćenika sukladno članku 21. Zakona o upravnim sporovima. Stoga, vezano uz danu preporuku, sukladno članku 26. Zakona o upravnim sporovima, može se zatražiti odgodni učinak tužbe.

3.6. RADNI I SLUŽBENIČKI ODNOSI

U odnosu na preporuku 39., *Ministarstvu rada i mirovinskog sustava da razmotri potrebu izmjene čl. 51. Zakona o tržištu rada, o načinu određivanja razdoblja prije prestanka radnog odnosa koje su uzima u obzir pri određivanju osnovice za utvrđivanje visine novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako je odredbom članka 51. Zakona o tržištu rada propisano da osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade, za osobu kojoj je prestao radni odnos, čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa odnosno službe, a u osnovicu ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima. Nadalje, izričito je propisano da se tromjesečnim razdobljem smatra razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca. Intencija zakonodavca prilikom reguliranja odredbe o osnovici za utvrđivanje visine novčane naknade bila je da nezaposlena osoba zbog prekida mirovinskog osiguranja nema nižu osnovicu. Isto je i u slučaju kada je nezaposlena osoba u tromjesečnom razdoblju prije prestanka radnog odnosa ostvarila naknadu plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, jer je navedena naknada u nižem iznosu od iznosa plaće.

Vezano za preporuku 41., *Ministarstvu unutarnjih poslova da o zahtjevima za premještaj policijskih službenika pored potreba službe vodi računa i o životnim okolnostima, osobito obiteljskim prilikama svakog službenika*, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u sklopu programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u školskoj godini 2017./2018. odabrana 371 osoba, a u školskoj godini 2018./2019. 751 osoba. Po završetku navedenih programa u 2018. primljena su u službu 63 policijska službenika s područja slavonskih županija, od kojih niti jedan nije raspoređen u Policijsku upravu dubrovačko - neretvansku, dok je u 2019. u službu primljeno 159 policijskih službenika s područja slavonskih županija, od kojih je samo jedan raspoređen u Policijsku upravu dubrovačko – neretvansku. Vlada Republike Hrvatske napominje da se ne planira, po završetku školovanja, osobe s područja slavonskih županija koje se trenutno nalaze na školovanju na Policijskoj akademiji, rasporediti u Policijsku upravu dubrovačko – neretvansku. Također, u 2018. iz Policijske uprave dubrovačko - neretvanske u policijske uprave bliže njihovom mjestu stanovanja premještena su 104 policijska službenika, dok je u 2019. u policijske uprave bliže njihovom mjestu stanovanja premješteno 59 policijskih službenika. Tijekom 2020., zaključno s 22. travnja 2020., iz Policijske uprave dubrovačko - neretvanske u policijske uprave bliže njihovom mjestu stanovanja premješteno je 9 policijskih službenika.

Od navedenog broja premještenih policijskih službenika u odnosu na sve tri godine, gotovo svi premješteni policijski službenici su s prebivalištem na području slavonskih županija. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je dinamika premještanja policijskih službenika bliže mjestu njihovog stanovanja trenutno usporena radi aktualnih okolnosti uslijed pandemije bolesti COVID-19. Međutim, po prestanku tih okolnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova planira i nadalje kontinuirano raditi na tome da se policijski službenici raspoređuju ili premještaju što je moguće bliže mjestu njihovog stanovanja, a do završetka 2020. planira premjestiti određeni broj policijskih službenika, uvažavajući pritom, osim potreba službe, i obiteljske, zdravstvene, socijalne i druge osobne prilike policijskih službenika, a one koji iskažu želju za vraćanjem u mjesto prebivališta, premještati u policijske uprave sukladno tome, neovisno o vremenu provedenom na radu u Policijskoj upravi dubrovačko - neretvanskoj.

U poglavlju „Radni odnosi u gospodarstvu i obrtu“ u odnosu na konstataciju da je Državni inspektorat utvrdio kako poslodavci za 7.729 radnika nisu isplatili niti minimalnu plaću, zbog čega je donio 175 rješenja kojima je naložena isplata, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Državni inspektorat utvrdio kako poslodavci za 7.729 radnika nisu isplatili niti minimalnu plaću, slijedom čega je utvrđeno postojanje osnovane sumnje u počinjenje 523 prekršaja Zakona o minimalnoj plaći. Također je utvrđeno da poslodavci nisu u propisanom roku dostavili obračune dugovane, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine za 1.328 radnika, slijedom čega je utvrđeno postojanje osnovane sumnje u počinjenje 455 prekršaja iz članka 93. stavaka 2. i 4. Zakona o radu, što je kažnjivo po članku 229. stavku 1. točki 34. i stavku 2. toga Zakona. Zbog osnovane sumnje u počinjenje navedenih prekršaja inspektori rada su nadležnim prekršajnim sudovima podnijeli optužne prijedloge protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca. Također, u skladu s odredbama članka 226. stavka 1. točaka 18. i 19. Zakona o radu, u navedenom razdoblju inspektori rada su donijeli 175 rješenja kojima su poslodavcima naložili dostavu radnicima obračuna iz kojeg je vidljivo kako je utvrđen iznos isplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, ili takav obračun s propisanim sadržajem, odnosno obračune dugovane, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, ili takav obračun s propisanim sadržajem.

U vezi s poglavljem „Prava za vrijeme nezaposlenosti“, u kojemu se navodi problem s kojim su se suočavali nezaposleni turistički vodiči za koje je Hrvatski zavod za zapošljavanje smatrao da imaju registrirano slobodno zanimanje te u nedostatku informacija o ishodu upravnih sporova u navedenim predmetima, Vlada Republike Hrvatske napominje kako je presudom Upravnog suda u Rijeci od 4. travnja 2019., Posl.br. 3UsI – 1662/2018-12, potvrđeno da je Hrvatski zavod za zapošljavanje pravilno utvrdio činjenično stanje i primijenio materijalni propis u upravnom predmetu turističkog vodiča kada je utvrdio da se isti ne može smatrati nezaposlenom osobom niti ostvarivati prava za vrijeme nezaposlenosti. Na navedenu presudu nezaposlena osoba je izjavila žalbu Visokom upravnom sudu, o kojoj još nije odlučeno te su upućene dvije požurnice.

Također, Vlada Republike Hrvatske napominje da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu propisano da se turističkim vodičima izdaju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča, a ne kako je navedeno u Izvješću rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča.

U poglavlju „Inspeksijske službe“ vezano za iznesenu tvrdnju da je nakon stupanja na snagu Zakona o Državnom inspektoratu iz ministarstava preuzeto oko 1.700

inspektora, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Državni inspektorat prilikom osnivanja preuzeo ukupno 1453 državna službenika i namještenika.

3.8. DISKRIMINACIJA U PODRUČJU RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Vezano za preporuku 46., *Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje da ustroji evidencije o umirovljenicima koji su se do polovice punog radnog vremena zaposlili kod poslodavaca kod kojih su radili do odlaska u prijevremenu mirovinu*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima ustrojenu evidenciju o umirovljenicima koji su se zaposlili do polovice punog radnog vremena u okviru Matične evidencije osiguranika koju je Zavod obvezan voditi prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i iz koje dostavlja podatke zainteresiranoj javnosti i institucijama o broju zaposlenih umirovljenika, područjima djelatnosti u kojima se zapošļavaju i sl.

3.9. UMIROVLJENICI I STARIJE OSOBE

U odnosu na preporuku 48., *Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da prilikom izrade novog Zakona o socijalnoj skrbi vodi računa o prijedlozima navedenim na str. 68. Izvješća*, Vlada Republike Hrvatske navodi da je povukla iz procedure donošenja predmetni Zakon. Uzimajući u obzir utjecaj epidemije koronavirusa na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj te donesene ekonomske mjere za pomoć gospodarstvu, procijenjeno je da bi donošenje Zakona o socijalnoj skrbi i njegova provedba proizveli značajno povećanje fiskalnog učinka.

Vezano za preporuku 49., *Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da do donošenja novog Zakona o socijalnoj skrbi u Službi za inspeksijski nadzor poveća broj inspektora te pojača nadzor obiteljskih domova*, Vlada Republike Hrvatske ističe da će voditi računa o navedenoj preporuci.

U odnosu na preporuku 53., *Hrvatskoj javnobilježničkoj komori, da uvede registar ugovora o dosmrtnom uzdržavanju*, Vlada Republike Hrvatske ističe da vođenje registra ugovora o dosmrtnom uzdržavanju nije propisano važećim zakonodavstvom te stoga ne postoji pravna osnova temeljem koje bi Hrvatska javnobilježnička komora ustrojila i vodila takav registar. Razlozi zbog kojih Vlada Republike Hrvatske smatra da ustrojavanje i vođenje registra davatelja uzdržavanja nije svrhovito i potrebno navedeni su u mišljenjima na izvješća pučke pravobraniteljice za prethodne godine (za 2015. i 2018.).

Vezano za preporuku 54., *Ministarstvu rada i mirovinskog sustava da izradi prijedlog izmjena Zakona o mirovinskom osiguranju koji će korisnicima obiteljske mirovine omogućiti rad uz primanje mirovine, a zaposlenim korisnicima najniže mirovine da ju nastave primati*, Vlada Republike Hrvatske ističe, a vezano za navode koji se odnose na dugotrajnost postupka utvrđivanja mirovina, pri čemu se posebno ističu postupci s inozemnim elementima, da treba naglasiti kako se u navedenim predmetima radi o međunarodnim postupcima te je za njihovo rješavanje neophodna suradnja nadležnih ustanova iz drugih država. Zavod već dugi niz godina poduzima i sve više intenzivira određene mjere i aktivnosti kako bi se navedena suradnja unaprijedila i trajanje konkretnih postupaka smanjilo. Od 1. srpnja 2019. Zavod je uključen u EESSI sustav (Elektronička razmjena informacija o socijalnoj sigurnosti), projekt Europske unije koji omogućuje elektroničku razmjenu podataka između država članica Europske unije na području socijalne sigurnosti. Osim država članica navedeni sustav se

primjenjuje i na države EGP (Norvešku, Lihtenštajn i Island) te na Švicarsku konfederaciju. Do kraja tekuće godine očekuje se puna implementacija EESSI sustava u svim navedenim državama što će značajno ubrzati razmjenu podataka između nadležnih ustanova te pomoći osiguranicima u bržem ostvarivanju njihovih prava.

Sve aktivnosti, unatoč izvanrednim okolnostima izazvanih epidemijom COVID-19, Zavod će i u 2020. nastaviti intenzivno provoditi. Cilj ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu je da se iza smrti bračnog/izvanbračnog druga osigura uzdržavanje udovici/udovcu, djeci ili roditelju. Ako je udovica/udovac u radnom odnosu, isplata obiteljske mirovine se obustavlja jer sama/sam osigurava svoje uzdržavanje, a kad radni odnos prestane, ponovno se uspostavlja isplata obiteljske mirovine. U slučaju omogućavanja radnog odnosa do polovice punog radnog vremena uz korištenje obiteljske mirovine, došlo bi do poticanja udovica/udovaca na ranije ostvarivanje obiteljske mirovine nego što je to moguće prema važećem Zakonu o mirovinskom osiguranju, što bi uzrokovalo povećanje broja korisnika obiteljske mirovine i povećane rashode za mirovine. Važno je napomenuti da u Republici Hrvatskoj postoji institut izbora mirovine prema kojemu može birati između svoje osobne mirovine i obiteljske mirovine.

Vežano uz isplatu najniže mirovine zaposlenim korisnicima mirovine, Vlada Republike Hrvatske ističe da je najniža mirovina institut načela solidarnosti u I. mirovinskom stupu i na odgovarajući način štiti one osiguranike koji su tijekom radnog vijeka imali ispodprosječne plaće. Za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti isplata najniže mirovine ne pripada korisniku starosne mirovine, korisniku prijevremene starosne mirovine, korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika kao ni korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, s obzirom na to da za vrijeme radnog odnosa ovi korisnici mirovine ostvaruju plaću/dohodak te im se istovremeno isplaćuje mirovina koja bi im pripadala određena na temelju ostvarenog mirovinskog staža i plaća/osnovica osiguranja.

Vežano za preporuku 55., *Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Poreznoj upravi Ministarstva financija da umirovljenicima zainteresiranim za rad, pravovremeno i na dostupan način pruže sveobuhvatne informacije o pravima i obvezama koje za njih proizlaze iz propisa mirovinskog i poreznog sustava*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da Zavod za mirovinsko osiguranje redovito na svojim stranicama www.mirovinsko.hr ažurira izmjene propisa iz mirovinskog osiguranja s tumačenjem o načinu korištenja prava iz mirovinskog osiguranja uz rad, ali i poreznih propisa koji se primjenjuju uz isplatu mirovina. Upute umirovljenika koji se ne služe računalima, zaprimaju, obrađuju te na njih pisano ili usmeno na poziv odgovaraju stručni radnici Zavoda, ako se radi o općim informacijama. Također, stručnjaci Zavoda u javnim medijima - tiskanim izdanjima, radiju i televiziji, informiraju zainteresiranu javnost u vezi s izmjenama propisa. Zavod čini sve da njegovi korisnici budu pravovremeno obaviješteni o pravima i obvezama koje proistječu iz korištenja mirovine i zaposlenja, a u dogovoru s Poreznom upravom može odrediti jedinstveno mjesto za informiranje ove kategorije poreznih obveznika.

U poglavlju „Socijalna sigurnost starijih osoba“ u odnosu na rečenicu: „Prema podacima MRMS-a, u 2019. je u njemu sudjelovalo 28.331 stariji korisnik, od kojih gotovo trećina u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji“, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da se navedeni podatak o broju starijih korisnika, koji su sudjelovali u projektu

„Zaželi“, odnosi na cjelokupno razdoblje provedbe projekta od 1. prosinca 2017. do 31. prosinca 2019.

3.10. DISKRIMINACIJA TEMELJEM DOBI

U odnosu na preporuku 56., *Ministarstvu rada i mirovinskog sustava da dodatno uredi institut zapošljavanja umirovljenika radi točnog definiranja tko i pod kojim uvjetima i gdje može raditi do pola radnog vremena bez gubitka prava na mirovinu*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Zakonom o mirovinskom osiguranju precizno utvrđeno kada i pod kojim uvjetima umirovljenici mogu raditi do polovice punog radnog vremena i koristiti mirovinu. Provedenom mirovinskom reformom napravljeni su pozitivni iskoraci usmjereni na povećanje mirovina, odnosno proširenjem kruga umirovljenika koji mogu raditi do polovice radnog vremena uz istovremenu isplatu mirovine, doprinosi se smanjenju broja umirovljenika koji su u riziku od siromaštva. Uvedena je mogućnost rada i korištenja mirovine i za korisnike starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, korisnike prijevremene starosne mirovine i korisnike starosne mirovine ostvarene prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je Zakonom o mirovinskom osiguranju propisana mogućnost, a ne i pravo zaposlenika na rad do polovice radnog vremena. Intencija je zakonodavca da se, ako za to postoji potreba, omogući nastavak rada do polovice punog radnog vremena. Navedene odredbe odnose se isključivo na korisnike koji s poslodavcem dogovore izmjenu ugovora o radu i nastave raditi do polovice punog radnog vremena, s obzirom na to da ugovor o radu (pa u skladu s tim i njegova izmjena) nastaje suglasnom voljom dviju ugovornih stranaka. Budući da Zakon o mirovinskom osiguranju ne propisuje obvezu poslodavca za spomenuto zapošljavanje, već regulira uvjete temeljem kojih se ono može ostvariti, za mogućnost primjene navedenih odredbi, ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o mirovinskom osiguranju, u slučaju rada primjerice umirovljenih profesora i liječnika mjerodavne su odredbe sadržane u posebnim propisima.

Vezano za preporuku 57., *Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Ministarstvom kulture i Ministarstvom znanosti i obrazovanja, javim politikama predvide provedbu mjera usmjerenih na rješavanje teškoća na koje ukazuju mladi, a posebno u ruralnim područjima*, Vlada Republike Hrvatske putem nadležnog ministarstva kontinuirano osigurava sredstva za provedbu projekata usmjerenih mladima. Tako je tijekom 2017. objavljena prva faza Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Podrška programima usmjerenim mladima“, sufinanciranog iz sredstava Europskog socijalnog fonda. U okviru navedenog poziva ugovoreno je ukupno 17 projekata (od čega ih je 15 ugovoreno unutar skupine koja se odnosi na aktivnosti usmjerene na rad s mladima, te 2 projekta unutar skupine koja se odnosi na osnivanje i djelovanje centara za mlade). Ukupna sredstva osigurana za provedbu projekata iznosila su 11.647.854,51 kuna.

Nadalje, u tijeku je priprema dokumentacije za raspisivanje druge faze Poziva za prijavu projekata usmjerenih mladima iz sredstava Europskog socijalnog fonda „Podrška programima usmjerenim mladima – faza 2“ u iznosu od 27.750.000,00 kuna. Objava navedenog Poziva planirana je u trećem kvartalu 2020. Kroz Poziv će se, među ostalim, financirati aktivnosti koje će pridonijeti poticanju jačanja vještina i kapaciteta mladih za (društveno) poduzetništvo i samozapošljavanje te aktivnosti usmjerene na zadovoljavanje potreba mladih u ruralnim sredinama.

Uočivši problem s kojim se susreću mladi u ruralnim područjima, nadležno ministarstvo iskoristilo je priliku predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europske unije te upravo mlade u ruralnim i udaljenim područjima prepoznalo kao prioritet hrvatskoga predsjedanja Vijećem EU-a zbog sve izraženije nejednakosti među mladima koji žive na selu i onih koji žive u gradovima. Nastavno na navedeno, definirani su sljedeći prioriteti: Mogućnosti za mlade u ruralnim i udaljenim područjima - pitanje iseljavanja mladih zajednički problem zemalja EU; Podizanje razine svijesti o sektoru mladih putem informiranja i jačanja resursa te Poticanje Dijaloga Europske unije/EU s mladima (rezultati VII. ciklusa).

Također, u okviru predsjedanja organizirana je EU konferencija za mlade „Mogućnosti za mlade u ruralnim područjima – Kako osigurati održivost ruralnih zajednica u EU?“ (9. – 11. ožujka 2020.) kao najvažniji događaj u području mladih te sastanak čelnika Uprava nadležnih za mlade: „U korak s vremenom – Jednake mogućnosti za mlade“ (11. - 12. ožujka 2020.). Održana trodnevna Konferencija bavila se aktualnim izazovima u području mladih u ruralnim i udaljenim područjima i osiguravanju jednakih uvjeta za kvalitetan život. Tijekom hrvatskog predsjedanja Vijećem EU objavljeni su rezultati VII. ciklusa Dijaloga EU s mladima temeljenog na novoj Strategiji EU za mlade 2019. - 2027., pa su tako doneseni Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o temi „Pružanje većih mogućnosti za mlade u ruralnim i udaljenim područjima“ (20. lipnja 2019.) te Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o ishodu sedmog kruga dijaloga EU-a s mladima (26. lipnja 2019.).

3.11. SOCIJALNA SKRB

Vezano za preporuku 58., *Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da prilikom izrade novog Zakona o socijalnoj skrbi vodi računa o prijedlozima navedenim na str. 79. Izvješća*, Vlada Republike Hrvatske ističe da je povukla iz procedure donošenje predmetnog Zakona. Uzimajući u obzir utjecaj epidemije koronavirusa na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj te donesene ekonomske mjere za pomoć gospodarstvu procijenjeno je da bi donošenje Zakona o socijalnoj skrbi i njegova provedba proizveli značajno povećanje fiskalnog učinka.

U odnosu na preporuku 59., *Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da pripremi Nacionalnu strategiju o beskućništvu te Protokol o postupanju s beskućnicima*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako je putem ministarstva nadležnog za socijalnu politiku izradila Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2014. do 2020. godine u Republici Hrvatskoj kojim su obuhvaćeni i beskućnici. Stoga nema potrebe izrađivati dodatni strateški dokument za skupine koje su već obuhvaćene postojećim strateškim dokumentom. Također, i Zakonom o socijalnoj skrbi definirano je da sredstva za smještaj beskućnika i organiziranje rada pučkih kuhinja u svom proračunu osiguravaju veliki gradovi i sjedišta županija.

Vezano za preporuku 60., *Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku da osigura preduvjete za rješavanje drugostupajskih predmeta u propisanim rokovima te redovito provođenje upravnog nadzora*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku tijekom 2019. godine raspisalo javni natječaj za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme za dva izvršitelja u Samostalnoj službi za drugostupajski postupak koji su i zaposleni, čime je ukupan broj državnih službenika Samostalne službe za drugostupajski postupak povećan za dva izvršitelja,

odnosno, od ukupno 13 sistematiziranih izvršitelja, popunjeno je s 8 izvršitelja. Uvažavajući potrebu osiguravanja preduvjeta za rješavanje drugostupanjskih predmeta u propisanim rokovima, Vlada Republike Hrvatske će uzeti u obzir ovu preporuku.

3.12. DISKRIMINACIJA TEMELJEM IMOVNOG STANJA

U odnosu na preporuku 62., *Ministarstvu rada i mirovinskog sustava da po završetku provedbe Programa Zaželi prikupi podatke o ukupnom broju zaposlenih žena razvrstane po preporučenim skupinama*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je u Uputama za prijavitelje Poziva „Zaželi – program zapošljavanja žena“ definirana ciljana skupina, a to su: nezaposlene žene s najviše završenim srednjoškolskim obrazovanjem koje su prijavljene u evidenciju nezaposlenih pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, s naglaskom na starije od 50 godina, žene s invaliditetom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve obiteljskog nasilja, azilantice, mlade žene koje su izašle iz sustava skrbi (domova za djecu) i udomiteljskih obitelji, odgojnih zavoda i sl., liječene ovisnice, povratnice s odsluženja zatvorske kazne unazad 6 mjeseci, pripadnice romske nacionalne manjine, beskućnice. Dva osnovna uvjeta moraju biti zadovoljena za zapošljavanje žena na navedenim aktivnostima: najviše završeno srednjoškolsko obrazovanje i registrirana nezaposlenost u evidenciji Zavoda na dan ulaska u projektnu aktivnost, odnosno na dan zapošljavanja (o čemu dokazuje osigurava Zavod). Ostalo navedeno te obuhvaćeno pojmom „s naglaskom na“ su dodatna obilježja ciljane skupine čije se zapošljavanje želi potaknuti, no nisu obvezni kriteriji za uključivanje žena u projektne aktivnosti. Sukladno tome, iz dokaza o pripadnosti ciljanoj skupini (potvrda o vođenju u evidenciji Zavoda te preslika osobne iskaznice) nije moguće dobiti tražene podatke o broju zaposlenih žena u sklopu „Zaželi“ projekata prikazane prema preporučenim teže zapošljivim ciljnim skupinama.

Nadalje, nadležno ministarstvo razvilo je metodologiju prikupljanja podataka na projektnoj razini, kao i proceduru izvješćivanja, o zajedničkim pokazateljima ostvarenja i rezultata za operacije koje se sufinanciraju iz Europskog socijalnog fonda, za sve sudionike. Zajednički pokazatelji ostvarenja za sudionike prikupljaju se korištenjem zasebnog obrasca koji se ispunjava za svakog sudionika, na kojem su određeni podaci obvezni (poput dobi i spola), a određeni podaci nisu. Podatke o pripadnosti skupini osoba u nepovoljnom položaju te o statusu osobe s invaliditetom, beskućnika, pripadnosti nacionalnoj manjini itd., sudionici mogu ispuniti, ali nisu obvezni. S obzirom na navedeno, prikupljeni podaci obuhvaćaju samo one sudionike koji su ispunili navedene podatke te stoga nisu reprezentativni niti sveobuhvatni za ciljanu skupinu u okviru „Zaželi“ te ih iz navedenog razloga nije moguće navesti. Stoga je Vlada Republike Hrvatske mišljenja da preporuka 62. nije u skladu s propisanim uvjetima Poziva „Zaželi – program zapošljavanja žena“.

3.13. STANOVANJE, ENERGETSKO SIROMAŠTVO I PRISTUP VODI

Vežano za preporuku 65., *Vladi Republike Hrvatske da definira energetska siromaštvo te uspostavi sustav njegova mjerenja i praćenja*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je, u siječnju 2019., usvojila Četvrti nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za 2019. godinu s mjerama izgradnje kapaciteta za suzbijanje energetske siromaštva i izradu Programa za suzbijanje energetske siromaštva. Nadalje, u siječnju 2020. nadležno ministarstvo započelo je s postupkom Izmjena i dopuna Programa energetske obnove obiteljskih kuća 2014.-2020., budući da one čine 65 % stambenog fonda te troše 40 % energije.

Program suzbijanja energetske siromaštva uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje 2019.-2021., a mjere se odnose na sanacije ili rekonstrukcije krovišta, limarije i stolarije i drugo, na 413 stambenih zgrada s 5.103 stana. Nadležno ministarstvo za graditeljstvo i prostorno uređenje Izmjenama i dopunama predmetnog Programa po prvi put u Republici Hrvatskoj je uvelo mjere za socijalno ugrožene korisnike, kao svojevrsan pilot projekt, kojima se želi realizirati cjelovita energetska obnova kuća u domaćinstvima pogođenim prvenstveno energetske siromaštvom. Mjera počinje s primjenom na najsiromašniju skupinu građana, odnosno mogu je koristiti građani koji primaju zajamčenu minimalnu naknadu. Osim ovog kriterija bilo je potrebno definirati i dodatne kriterije. Stoga je Stručno povjerenstvo za izradu Nacrta Izmjena i dopuna Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje 2014. do 2020. godine u dogovoru sa članovima Povjerenstva Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, uz opće kriterije (korisnik zajamčene minimalne naknade koji je vlasnik/suvlasnik obiteljske kuće) utvrdilo i socijalne kriterije: troje i više djece u kućanstvu, broj djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u kućanstvu, broj osoba starije životne dobi u kućanstvu te žrtve nasilja u obitelji.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici je održanoj 14. svibnja 2020. donijela Odluku o donošenju Izmjena i dopune programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine s detaljnim planom za razdoblje od 2014. do 2016. godine. Sukladno usvojenim izmjenama i dopunama Programa, 25. lipnja 2020., Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti objavio je Javni poziv za financiranje energetske obnove obiteljskih kuća te Javni poziv za financiranje energetske obnove obiteljskih kuća za ranjive skupine građana u opasnosti od energetske siromaštva dok su prijave zaprimane od 1. rujna 2020. godine. Javni poziv za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća zatvoren je istog dana dok je Javni poziv za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća za ranjive skupine građana u opasnosti od energetske siromaštva još uvijek otvoren. Zbog iznimno velikog interesa građana Fond je za Javni poziv za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća osigurao dodatna sredstva u iznosu od 40.000.000,00 kuna te tako raspoloživa sredstva ukupno iznose 210.000.000,00 kuna dok je iznos u visini od 32.000.000,00 kuna za Javni poziv za financiranje energetske obnove obiteljskih kuća za ranjive skupine građana u opasnosti od energetske siromaštva ostao isti.

U uvodnom dijelu poglavlja, u vezi s pritužbama na dugotrajnost postupanja Ministarstva državne imovine, iako su tijekom 2019. zaposlena 33 nova službenika, te dinamikom rješavanja koja ne ovisi samo o složenosti predmeta i ljudskim potencijalima Ministarstva, već i o aktivnostima drugih tijela, izradi elaborata, upisima u ZK i slično, Vlada Republike Hrvatske napominje da je navedena brojka od 33 novozaposlena državna službenika tijekom 2019. u Ministarstvu državne imovine točna, no tijekom 2019. državna služba u Ministarstvu prestala za 16 državnih službenika. Ukoliko se pak promatra razdoblje od 1. siječnja 2019. sve do 20. travnja 2020. zaposlena su 44 državna službenika i 1 dužnosnik, dok je u istom razdoblju iz Ministarstva otišlo 35 državnih službenika i jedan državni dužnosnik, te je učinjen jedan privremeni premještaj, što je ukupno 37 službenika. Od ukupno 44 zaposlena državna službenika, u Upravi za nekretnine (koja, između ostalog, zaprima i zahtjeve građana koji se odnose na rješavanje imovinskopravnih odnosa) zaposleno je 28 službenika (15 VSS i 13 SSS), dok ih je iz iste Uprave otišlo njih 20 (13 VSS i 7 SSS).

Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je u poglavlju „Pristup vodi“ potrebno uskladiti terminologiju s važećim Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju te Zakonom o vodnim uslugama tako da se umjesto izraza voda za piće koristi izraz voda za ljudsku potrošnju. Također, Vlada Republike Hrvatske napominje da je vodoopskrba stanovništva putem autocisterni regulirana člankom 48. Zakona o vodnim uslugama te je stavkom 2. istog članka propisano da javni isporučitelj vodnih usluga može odrediti cijenu javne vodoopskrbe autocisternom tako da cijena nije veća od prosječne cijene vodne usluge javne vodoopskrbe iz sustava javne vodoopskrbe na uslužnom području, a troškovi prijevoza se podmiruju iz prihoda od cijene vodnih usluga na uslužnom području. Navedene odredbe uvrštene su u Zakon o vodnim uslugama s ciljem poboljšanog pristupa vodi za ljudsku potrošnju i u naseljima u kojima izgradnja sustava nije moguća ili nije održiva.

3.15. NEJEDNAK REGIONALNI RAZVOJ S POSEBNIM OSVRTOM NA RURALNA PODRUČJA

U uvodnom dijelu, gdje se navodi da iako svi ističu važnost ESI fondova za ravnomjeran razvoj RH, predstavnici JLP(R)S nastavljaju ukazivati na prepreke u prijavama projekata, poput neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim ukazati kako je ministarstvo nadležno za državnu imovinu dostavilo podatke u vezi raspolaganja, u cilju olakšavanja prijave jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na natječaj koji se financiraju iz europskih fondova, te je naznačeno kako su u velikom dijelu predmeta imovinskopravni odnosi riješeni na nekretninama koje su jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave potrebne za provođenje projekata koji se financiraju iz fondova Europske unije. U predmetima u kojima imovinskopravni odnosi u trenutku prijave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na natječaj nisu riješeni, ministarstvo nadležno za državnu imovinu u ime Republike Hrvatske, kao vlasnika, daje suglasnosti za prijavu projekta na natječaj, a koji projekti se trebaju realizirati na nekretninama kojima ministarstvo upravlja. Tijekom 2019. jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstvo je izdalo 46 suglasnosti za prijavu na natječaj u okviru Interrega, natječaj Ministarstva regionalnoga razvoja i fondove Europske unije, Ministarstva kulture te Ministarstva turizma i dr., te je popis istih dostavljen pučkoj pravobraniteljici.

3.16. FINACIJE

U vezi s navodima u poglavlju *Ovrhe, stečaj potrošača, položaj dužnika općenito*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je smanjenju i poboljšanju položaja blokiranih građana doprinijelo nekoliko mjera koja je Vlada Republike Hrvatske poduzela kroz određene zakonske propise tijekom 2018., a čiji su pozitivni učinci bili vidljivi i u 2019. Donesen je zakonodavni paket kojim je adresiran problem insolventnosti građana. Zakonom o otpisu dugova fizičkim osobama omogućeno je da država i pravne osobe povezane s državom otpišu dio dugova građana u iznosu do 10.000,00 kuna. Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima obustavljene su dugotrajne ovrhe koje su se pokazale nenaplativima, a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača uveden je institut jednostavnog postupka stečaja potrošača i to za potrošače koji su blokirani dulje od tri godine za iznos manji od 20.000,00 kuna.

Na dan 31. ožujka 2018. u blokadi se nalazilo 325.254 građana, pri čemu je iznos njihovog duga bio oko 43.37 milijardi kuna. Na dan 31. prosinca 2019. u blokadi je bilo 237.311 blokiranih potrošača u ukupnom iznosu neizvršenog duga od 23,4 milijardi kuna. Broj

blokiranih građana u 2019. u odnosu na 2018. smanjen je za 27.440 građana, što čini smanjenje od 11% u odnosu na 2018. Iznos neizvršenog duga potrošača u 2019. smanjen je za 900 milijuna kuna što čini smanjenje od 4% u odnosu na 2018.

3.17. BRANITELJI

Vežano za preporuku 73., *Ministarstvu hrvatskih branitelja da nastavi s osnivanjem veteranskih centara te ih ravnomjerno rasporedi po području RH*, Vlada Republike Hrvatske pojašnjava kako je Ministarstvo hrvatskih branitelja sklopilo 17. prosinca 2019. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstva za projekt „Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj“ ukupne vrijednosti 328.792.034,20 kuna, od čega će 85 % iznosa biti sufinancirano iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Nadalje, u rujnu 2019. objavljen je postupak javne nabave za izvođenje radova rekonstrukcije i dogradnje građevina za uspostavu veteranskog centra u Šibeniku, a početkom studenoga iste godine objavljena su preostala tri postupka javne nabave za izvođenje radova rekonstrukcije i izgradnje građevina za uspostavu veteranskih centara u Daruvaru, Petrinji i Sinju. Ugovori za izvođenje radova rekonstrukcije i izgradnje sklopljeni su 2020., a prema planu izvođenja radova trajat će 18 mjeseci.

Također, Vlada Republike Hrvatske ističe kako Ministarstvo kontinuirano radi na zadovoljavanju svih preduvjeta kako bi potrebe braniteljske i stradalničke populacije iz Domovinskog rata bile prepoznate u strateškim dokumentima te kako bi mjere i aktivnosti bile prihvatljive za financiranje iz fondova Europske unije i u novom financijskom razdoblju. Kroz navedeno će se nastojati osigurati daljnja provedba projekata sufinanciranja sredstvima iz fondova Europske unije i nakon 2023., a čime će se omogućiti osnivanje dodatnih veteranskih centara na onim područjima Republike Hrvatske koja nisu obuhvaćena projektom Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj.

Vežano za naziv poglavlja 3.17. *Branitelji*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako je sukladno Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji ispravan termin „hrvatski branitelji“.

U istom poglavlju navodi se da veliki broj branitelja do sada nije, ili nije na odgovarajući način, riješio status i pripadajuća prava, pri čemu Vlada Republike Hrvatske smatra da bi se rečenica trebala preformulirati, budući da se osobe koje nisu ostvarile status hrvatskog branitelja ne mogu kategorizirati kao hrvatski branitelji, takav izričaj moguć je za dio rečenice koji se odnosi na hrvatske branitelje koji nisu na odgovarajući način riješili svoj status (znači, imaju status, ali postoje okolnosti koje eventualno nisu riješene na odgovarajući način, npr. duljina priznatog razdoblja ili uvrštavanje razdoblja u borbeni ili neborbeni sektor i sl.).

Nadalje, u poglavlju se navodi kako postupci priznavanja statusa traju predugo, osobito kod odlučivanja o zahtjevima za stjecanje hrvatskog ratnog vojnog invalida. S obzirom da se svaki predmet prvo upućuje na prethodnu stručnu procjenu u ovlaštene zdravstvene ustanove, nakon toga Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a tek potom nadležnom upravnom tijelu u županiji odnosno Gradu Zagrebu koji donosi odluku, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako je navedena procedura propisana odredbama Zakona. Zakonom je propisano da prije donošenja prvostupanjskog rješenja u postupku sudjeluju ovlaštene zdravstvene ustanove zadužene za stručnu procjenu, potom Zavod

za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Da bi se proces odvijao kvalitetno i u primjerenim rokovima prije svega potrebno je u sustavu zdravstva osigurati uvjete i dovoljan broj ovlaštenih vještaka medicinske struke. Radi navedenoga Ministarstvo hrvatskih branitelja u 2019. održalo je niz radnih sastanaka s predstavnicima Ministarstva zdravstva kako bi se pronašao najbolji način rješavanja odnosno ubrzao postupak ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida.

Također, u odnosu na isto poglavlje u kojem se navodi nemogućnost ostvarivanja prava na prednost pri zapošljavanju, Vlada Republike Hrvatske napominje kako nadzor nad ostvarivanjem tog prava provodi Upravna inspekcija te kako Ministarstvo hrvatskih branitelja kontinuirano upozorava na poštivanje prava prednosti pri zapošljavanju. Tako je u 2019. uputilo 267 podnesaka djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, vezanih uz zapošljavanje i ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju nadležnim institucijama (potencijalnim poslodavcima, nadležnim inspekcijama) te 148 odgovora u svezi mogućnosti ostvarivanja prava.

3.18. CIVILNE ŽRTVE RATA

Vlada Republike Hrvatske ističe kako, zbog sažete forme predmetnog Izvješća, mnogi podaci i obrazloženja koja je Ministarstvo hrvatskih branitelja dostavilo nisu prenesena i/ili navedena, što se nepovoljno odražava na percepciju o radu nadležnih tijela u području potrage za nestalim osobama tijekom Domovinskog rata. Naime, o svim aktivnostima koje nadležna tijela Republike Hrvatske poduzimaju radi pronalaska nestalih osoba, redovno i cjelovito se obavještavaju članovi obitelji nestalih osoba, udruge koje ih okupljaju kao i sveukupna javnost putem priopćenja. Tako se redovito nakon pronalaska posmrtnih ostataka žrtava objavljuju podatci o broju žrtava, mjestu njihova pronalaska i okvirnom vremenu njihova stradanja. Međutim, glede podataka o okolnostima stradanja, Vlada Republike Hrvatske ističe kako Ministarstvo nije tijelo nadležno za istrage ratnih zločina nego za pronalazak i identifikaciju nestalih osoba tijekom Domovinskog rata, koje podatke utvrđene prilikom pronalaska nestalih osoba dostavlja pravosudnim tijelima Republike Hrvatske na nadležno postupanje. Budući da je pitanje nestalih osoba prioritetno humanitarno i civilizacijsko pitanje, postupak njihovoga traženja odvija se neovisno o njihovom podrijetlu, nacionalnoj ili bilo kojoj drugoj pripadnosti. Javno je objavljen popis svih osoba nestalih na području Republike Hrvatske. Međutim, glede javne objave poimeničnih podataka o pronađenim i identificiranim osobama, skrbeći o primarnom interesu obitelji identificiranih osoba te slijedom toga poštujući njihovo pravo da samostalno odlučuju o javnom iznošenju činjenica i okolnosti koje se odnose na njihove najbliže, Ministarstvo, bez njihove privole, iste ne ustupa široj javnosti.

Nadalje, u istom poglavlju navedeno je sljedeće: „Isto tako, na što smo ukazivali i u Izvješću za 2018., nužno je pojačati institucionalne napore u procesuiranju svih ratnih zločina počinjenih tijekom Domovinskog rata, prvenstveno u radu policije i DORH-a, ali i sudova, s obzirom da su prema podacima iz Izvješća predsjednika Vrhovnog suda o stanju sudbene vlasti za 2018., na županijskim sudovima u Rijeci, Osijeku, Splitu i Zagrebu primljena 24 nova predmeta, riješeno ih je osam, 113 se vodi kao neriješeno, a prosječno vrijeme potrebno za njihovo rješavanje je 5.156 dana. Radi toga je dojam stradalnika, ali i šire javnosti, kako nema bitnijeg napretka u procesuiranju počinitelja. U tom kontekstu, Ministarstvo hrvatskih branitelja je tijekom 2019. zaključilo Memorandum o suglasnosti s Međunarodnim odborom Crvenog križa o prijenosu i uporabi informacija i dokumenata o osobama nestalim u

Domovinskom ratu pribavljenih iz međunarodnih arhiva, a nastavljen je i rad na multilateralnom projektu Međunarodne komisije za nestale osobe (ICMP) - Okvirnog plana za rješavanje pitanja nestalih osoba iz sukoba na području bivše Jugoslavije.“. U vezi s navedenim, Vlada Republike Hrvatske ističe da su Multilateralni projekti u kojima sudjeluje Ministarstvo (Memorandum o suglasnosti s Međunarodnim odborom Crvenog križa o prijenosu i uporabi informacija i dokumenata o osobama nestalim u Domovinskom ratu pribavljenih iz međunarodnih arhiva i Okvirni plan za rješavanje pitanja nestalih osoba iz sukoba na području bivše Jugoslavije), zaključeni isključivo u kontekstu potrage za nestalim osobama, a ne kako je u Izvješću navedeno u kontekstu procesuiranja ratnih zločina i počinitelja. Navedene projekte je iniciralo Ministarstvo te u njima sudjeluje kao nadležno tijelo Republike Hrvatske za rješavanje ovog humanitarnog pitanja.

3.19. ZDRAVLJE

Vežano za preporuku 75., *Ministarstvu zdravstva da poduzima konkretne i učinkovite mjere radi smanjenja listi čekanja*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako je Ministarstvo zdravstva u okviru održavanja sustava CEZIH u 2019. naručilo i implementiralo novi modul vezan uz e-Naručivanje i e-Liste čekanja koji bi trebali omogućiti skraćivanje listi čekanja na postupke.

U odnosu na preporuku 76., *Ministarstvu zdravstva da izradi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prava pacijenata kojim bi se pacijentima osiguralo učinkovito sredstvo pravne zaštite sukladno Odluci i Rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-4892/2004 i U-I-3490/2006 iz 2008.*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je sukladno spomenutoj Odluci i Rješenju ukinut članak 35. Zakona o zaštiti prava pacijenata i prestao je važiti 31. prosinca 2008. Iako je navedeni članak ukinut, pacijent od nadležnih tijela može zatražiti zaštitu svojih prava temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Izrijeком u predmetnoj Odluci i Rješenju ne traži se izrada prijedloga izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prava pacijenata.

Vežano za preporuku 77., *Ministarstvu zdravstva da poduzme odgovarajuće mjere kako bi se u zdravstvenim ustanovama redovito organizirale edukacije za medicinsko osoblje o pravu pacijenata i ponašanju u skladu s medicinskom etikom i deontologijom*, Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva zdravstva kontinuirano daje upute zdravstvenim ustanovama vezano uz organizaciju radionica s ciljem jačanja komunikacijskih vještina zdravstvenih radnika u različitim djelatnostima. Navedene aktivnosti i dalje će se provoditi s obzirom da je izuzetno bitno da zdravstveni radnici poznaju tehnike komunikacije i sustavno ih razvijaju kako bi se mogli uspješno ophoditi s raznim profilima pacijenata kao i članovima njihovih obitelji.

U odnosu na preporuku 78., *Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje da kontinuirano i učinkovito informira građane o pravima iz zdravstvenog osiguranja*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako su na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje brojevi telefona i mrežne adrese, za sve vrste upita, jasno istaknuti već na naslovnoj stranici pod rubrikom „Kontakti“, kao i direktni kontakti u svim regionalnim uredima i područnim službama Zavoda kojima se građani i osiguranici mogu obratiti sa svojim upitima, prema mjestu stanovanja. Zasebno i jasno su istaknute mrežne adrese Službe za odnose s javnošću Zavoda te glasnogovornika, službenika za zaštitu osobnih podataka, službenika za informiranje, povjerenika za etiku i pučkog pravobranitelja. Pod sugestivnom ikonom „Postavi

pitanje“, uz pripremljen obrazac za slanje upita, naznačena su i najčešća pitanja i odgovori kako bi se svim posjetiocima mrežnih stranica Zavoda olakšao dolazak do informacija. Na taj način, u velikom broju slučajeva, građani dolaze do odgovora na svoja pitanja neposredno, jednostavno i brzo bez potrebe da stupe u kontakt sa radnicima Zavoda. Na jednako uočljiv način je istaknuta i rubrika „savjetovanje sa zainteresiranom javnošću“ koja omogućuje protočnost postupka internetskog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću vezano za opće akte Zavoda. Osobe koje nemaju pristup Internetu ili se njime ne znaju služiti na raspolaganju im je mogućnost telefonskog kontaktiranja kako Direkcije Zavoda, tako i područnih službi i regionalnih ureda Zavoda, ali i osobnog dolaska u veliki broj ispostava, područnih službi i regionalnih ureda, prema mjestu svog stanovanja.

3.20. DISKRIMINACIJA U PODRUČJU ZDRAVLJA

Vezano za preporuku 82., *Ministarstvu zdravstva da poduzme mjere i provede edukacije kako bi se HIV pozitivnim pacijentima osiguralo pravo na privatnost i jednaka zdravstvena zaštita kao i drugim pacijentima*, Vlada Republike Hrvatske napominje kako se, sukladno Hrvatskom nacionalnom programu za prevenciju HIV/AIDS 2017. - 2021. godine kontinuirano provode različiti oblici edukacija uključujući i one namijenjene zdravstvenim radnicima.

3.22. DISKRIMINACIJA U PODRUČJU I TEMELJEM OBRAZOVANJA

U odnosu na preporuku 87., *Ministarstvu znanosti i obrazovanja da razmotri osiguravanje potpore studentima slabijeg imovnog stanja*, Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva znanosti i obrazovanja dodjeljuje 10.000 državnih stipendija godišnje na temelju socio-ekonomskog statusa. Osim državnih stipendija na temelju socio-ekonomskog statusa, dodjeljuje se i 400 stipendija za posebne skupine studenata, od kojih su neke skupine studenti ugroženog socio-ekonomskog statusa. Kombiniranjem sredstava iz Europskog socijalnog fonda i Državnog proračuna uspješno se povećati broj državnih stipendija godišnje na temelju socio-ekonomskog statusa te će nastojati i u budućnosti koristiti sredstva iz fondova za ovu svrhu.

Vezano za preporuku 88., *Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu znanosti i obrazovanja da urede način vrednovanja rada koeficijenta složenosti poslova djelatnosti u zdravstvu čija visokoškolska razina nije prepoznata u Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i drugim relevantnim propisima*, Vlada Republike Hrvatske navodi da Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije nadležno za navedeno pitanje, dok će Ministarstvo zdravstva navedenu preporuku uzeti u obzir prilikom izrade Prijedloga izmjena i dopuna Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama te drugih relevantnih propisa.

3.24. IZRAŽAVANJE U JAVNOM PROSTORU

U poglavlju „Komuniciranje simbolima/povijesni revizionizam“ navodi se kako u Republici Hrvatskoj ne postoji konsenzus oko pojedinih povijesnih i pravnih pitanja, koja otvaraju prostor pravnoj nesigurnosti, kako bi Vlada Republike Hrvatske trebala osigurati dosljednu i ujednačenu primjenu načela i vrijednosti na kojima počiva Ustav Republike Hrvatske, posebice u djelovanju Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva uprave i Ministarstva hrvatskih branitelja, u skladu s praksom Ustavnog suda čije su odluke dužni svi poštivati. S obzirom na navedeno, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo hrvatskih

branitelja iniciralo donošenje Zakona o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja. Nakon uređenja groblja žrtava poslijeratnog razdoblja postavlja se jedinstveni natpis na uređena groblja te je posebno propisano da natpis na grobljima sadrži činjenične podatke o broju i okolnostima stradanja žrtava, bez izraza koji potiču na mržnju i osvetu.

Nadalje, tijekom 2019. Ministarstvo hrvatskih branitelja je prozivano upravo od strane pučke pravobraniteljice radi vojnih počasti pri pokopu žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja bez pravne osnove za isto. U odgovoru pravobraniteljici, između ostaloga, navedeno je kako će materija biti regulirana Izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i sadržaju vođenja evidencije te načinu obilježavanja i održavanja vojnih groblja i groblja civilnih žrtava rata i poslijeratnog razdoblja.

U poglavlju „Mrzilački govor na internetu“ navedeno je kako je predstavnik Hrvatskog novinarskog društva izašao je iz radne skupine nezadovoljan jer Ministarstvo kulture u nacrt nije uvrstio niti jedan njihov prijedlog. Vezano uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske ističe da se radi o nepotpunoj informaciji budući da je Ministarstvo kulture 6. studenoga 2020. objavilo reagiranje <https://www.min-kulture.hr/novost/default.aspx?id=23667> u kojem je navedeno što je od zahtjeva HND-a prihvaćeno i uvršteno u Nacrt prijedloga zakona o elektroničkim medijima.

Nadalje, u istom djelu Izvješća stoji da tijekom 2019. nije donesena niti nova Medijska strategija, najavljena još 2016., koja bi trebala biti osnova za izmjenu niza zastarjelih zakona poput Zakona o medijima, Zakona o elektroničkim medijima, Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i drugih, u vezi s čim Vlada Republike Hrvatske naglašava kako Medijska strategija nije i ne može biti temelj za izmjene zakonskih propisa već može dati samo okvire, a ne i sadržaj samih propisa.

3.27. GRADITELJSTVO

U Izvješću (str. 134.), u kojem je navedeno da inspektori sami određuju prioritete, Vlada Republike Hrvatske ističe kako su člankom 103. Zakona o državnom inspektoratu propisani prioriteti građevinske inspekcije, tj. inspektori ih ne određuju sami, i inspektori isključivo rade po službenoj dužnosti, a ne najčešće, kako se to navodi u izvješću.

3.28. PRAVO NA ZDRAV ŽIVOT

Vezano za preporuku 101., *Ministarstvu zdravstva da dovrši izradu Strategije razvoja javnog zdravstva te da u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike uvede obvezujuću procjenu utjecaja na zdravlje (HIA) prije planiranja i izgradnje velikih industrijskih i drugih infrastrukturnih objekata*, Vlada Republike Hrvatske navodi da je Nacrt strategije razvoja javnog zdravstva u postupku donošenja. Zbog legislativnih razloga, koji reguliraju nazive strateških dokumenata, promijenjen je naziv istoga u Nacionalni plan razvoja javno zdravstvenih djelatnosti. U Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, koja je usklađena s EU legislativom, postoji obveza procjene utjecaja na zdravlje. Hrvatski zavod za javno zdravstvo, sudjelujući u interdisciplinarnoj radnoj skupini Ministarstva zaštite okoliša i energetike za izradu Nacrta plana zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2023. godine, u okviru Prioriteta III Zaštita građana od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje povezanih s okolišem, ugradio plansku odrednicu o potrebi donošenja podzakonskog akta koji bi

regulirao procjenu utjecaja na zdravlje, najbolje vezano uz postojeću međunarodnu metodologiju HIA (Health Impact Assessment) i omogućio kvalitativnu i kvantitativnu procjenu utjecaja na zdravlje te predlaganje korektivnih mjera kojima bi se negativni utjecaji na zdravlje nastojali svesti na minimum. Također u Plan je ušla odredba da je kod izgradnje velikih industrijskih i infrastrukturnih objekata potrebno zakonski propisati provedbu procjene utjecaja na zdravlje (HIA), kako bi se već prilikom planiranja i realizacije projekta utjecaji na zdravlje ljudi sveli na minimum, a također i iz razloga kako bi bili poznati svi potencijalni utjecaji na zdravlje koji bi se onda mogli pratiti i mjerama sekundarne prevencije smanjiti ili eliminirati negativni utjecaji.

U odnosu na preporuku 103., *Ministarstvu zaštite okoliša i energetike da unaprijedi praćenje kvalitete zraka, posebice emisije lebdećih čestica i da osigura monitoring tla, uz obvezno uzorkovanje*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je u tijeku projekt "AIRQ - Proširenje i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka" koji je započeo 2018., a cilj mu je unapređenje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka kako bi se postigla učinkovita kontrola i upravljanje kvalitetom zraka u urbanim sredinama, zonama i aglomeracijama. Namjera je pružiti potporu implementaciji zakonodavnog okvira u području zaštite kvalitete zraka i okoliša uključujući razvoj održivih integriranih strategija i projekata koji stvaraju preduvjete za ocjenu, planiranje i provođenje odgovarajućih mjera kontrole kvalitete zraka mjerenjem relevantnih parametara. Projekt provodi Državni hidrometeorološki zavod u suradnji s Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada. Provedba projekta rezultirat će s 5 novih i 19 moderniziranih mjernih postaja u punoj funkcionalnosti, razvijenim i funkcionalnim modelom za procjenu prizemnih koncentracija onečišćujućih tvari, dodatnim opremanjem kemijskih laboratorija DHMZ-a i IMI-ja za potrebe provođenja mjerenja u skladu s Programom mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka te dodatnim opremanjem umjernog laboratorija za umjeravanje mjerila kvalitete zraka i vezanih mjernih veličina.

Vezano za preporuku 107., *Ministarstvu zdravstva da unaprijedi zaštitu zdravlja od dugoročnih, kumulativnih, sinergijskih i bioloških učinaka neionizirajućeg zračenja baznih stanica teleoperatera*, Vlada Republike Hrvatske ističe da je područje elektromagnetskih polja multidisciplinarno područje koje uređuje više tijela državne uprave, uključujući i ministarstvo nadležno za promet i infrastrukturu (područje izgradnje infrastrukture, u što spada i područje izgradnje mreža mobilne komunikacije) kao i ministarstvo nadležno za graditeljstvo i prostorno uređenje (izgradnja i postavljanje prihvatnih antenskih stupova i građevina jednostavne namjene). Ministarstvo zdravstva temeljem gore navedenih propisa je, uz uvažavanje načela predostrožnosti i uz uvažavanje mjerodavne struke, propisalo strože razine od razina preporučenih od strane međunarodnih organizacija te na taj način doprinijelo unapređenju zaštite zdravlja od mogućih štetnih učinaka elektromagnetskih polja.

U poglavlju „Zaštita okoliša i prirode, klimatske promjene i javni zdravlje“ navodi se da su za razliku od 2018., kada nije bilo nadzora nad ovlaštenicima za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, u 2019. provedena dva, kojima su otklonjeni manji nedostaci u izradi izvješća o kvaliteti zraka za lebdeće čestice, pri čemu ovlaštenja nisu ukinuta. Vlada Republike Hrvatske smatra da isto navodi na krivi zaključak, da su ovlaštenja trebala biti ukinuta, a nisu. Iako iz navedenoga proizlazi da nije bilo osnove za ukidanjem ovlaštenja.

Vežano za tekst u kojemu se navodi da je Inspekcija zaštite okoliša obavijestila da je izvršila 13 uzorkovanja otpada, a podatke o broju izvršenih uzorkovanja tla, mora i zraka, koji su također zatraženi, nije dostavila, te da budući da ni u 2018. niti jednom nije bilo naređeno uzorkovanje tla, mora i zraka, svakako bi trebalo unaprijediti ovu mjeru praćenja stanja okoliša, odnosno češće ju koristiti, Vlada Republike Hrvatske pojašnjava kako praćenja kakvoće mora za kupanje, sukladno Uredbi o kakvoći mora za kupanje, županijski nastavni zavod za javno zdravstvo, prilikom redovnog uzorkovanja i utvrđenog onečišćenja ponavlja uzorkovanje bez naredbe inspekcije i to do prestanka kratkotrajnog onečišćenja.

Nadalje, u slučaju iznenadnog onečišćenja mora, sukladno Planu intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora, Stožer, tijelo koje je odgovorno za provedbu postupaka i mjera, temeljem članka 13. navedenog Plana daje nalog za uzorkovanje i analizu onečišćenja morskog okoliša, a ne inspekcija zaštite okoliša. Uzorkovanje zraka odnosno emisije onečišćujućih tvari iz nepokretnih izvora provodi se propisanim redovnim povremenim mjerenjima, a kvaliteta zraka redovito se prati kroz državnu i lokalnu mrežu. Tijekom 2019. obavljeno je jedno mjerenje posebne namjene na području Grada Ivanca, a u određenom broju slučajeva naređena su povremena mjerenja koja nisu bila provedena u propisanom roku.

Vežano na konstataciju da tijekom 2018. niti jednom nije bilo naređeno uzorkovanje tla, mora i zraka, Vlada Republike Hrvatske napominje da je tijekom 2018. izvršeno izvanredno uzorkovanje tla u postupku sanacije uslijed izvanrednog događaja propuštanja produktovoda u Brodsko-posavskoj županiji, na lokaciji Slobodnica u Slavanskom Brodu, te izvanredno uzorkovanje mora na tri plaže u Raškom zaljevu – Get, Blaz i Tunarica, prilikom akcidenta onečišćenja mora gorivom s broda (u dogovoru sa županijskim operativnim centrom). Podatke o ovim uzorkovanjima dostavili smo za potrebe izvješća za 2018. godinu.

U istom poglavlju, a vežano za tekst koji se odnosi na pritužbe građana Marčelja na onečišćenje zraka na lokaciji Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina, zbog emisija prvenstveno lebdećih čestica i sumporovodika, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Inspekcija zaštite okoliša tijekom tekuće godine raspolagala izvornim podacima o kvaliteti zraka koji nisu mjerodavni za ocjenu kvalitete zraka za razliku od validiranih podataka. Navedeno je posebno značajno za lebdeće čestice PM10 i PM2,5 budući da se ocjenjivanje kvalitete zraka za ovu onečišćujuću tvar može provoditi samo u slučaju kada su koncentracije onečišćenja izmjerene propisanom gravimetrijskom metodom, a ne automatskim analizatorom kao što je to slučaj za mjernu postaju Viškovo Marišćina. U slučaju da se mjerenje obavlja automatskim analizatorom, rezultati mjerenja se moraju korigirati temeljem testova ekvivalencije u čijoj osnovi su također gravimetrijska mjerenja. Inspekcija zaštite okoliša je 16. travnja 2020. zaprimila Izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području ŽCGO Marišćina za 2019., kojega je izradio ovlašteni laboratorij Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

U točki 5. navedenog Izvješća „Kategorizacija područja prema stupnju“, navodi se da je zrak je uvršten u I. kategoriju s obzirom na sljedeće onečišćujuće tvari: dušikovi oksidi (NO₂), lebdeće čestice PM 10 i PM_{2,5} (uvjetna klasifikacija obzirom da nije utvrđen stupanj ekvivalencije rezultata prema referentnoj metodi ispitivanja), amonijak (NH₃) i ukupni merkaptani, a u II. kategoriju zrak s obzirom na izmjerene koncentracije sumporovodika (H₂S) s naglaskom da se broj prekoračenja odnosi na period prije izgradnje baklje. Nakon puštanja u rad baklje za spaljivanje odlagališnih plinova sredinom 2019., došlo je do znatnog

poboljšavanja kvalitete zraka obzirom na sumporovodik odnosno do izrazitog smanjenja dodijavanja neugodnim mirisima. Nakon uspostave sustava otplinjavanja tijekom narednih sedam mjeseci nije zabilježeno niti jedno prekoračenje satnih graničnih vrijednosti za H₂S do prosinca kada ih je bilo pet i to zbog poremećaja u radu unutar ŽCGO Marišćina. U istom Izvještaju upisan je Dodatak: Olfaktometar mjerenja, iz čijeg zaključka se iščitava da s obzirom na nizak prag detekcije mirisa, sumporovodik je svrstan u skupinu onečišćujućih tvari koje mogu utjecati na kvalitetu življenja (dodijavanja mirisom), ali pri koncentracijama koje se mjere u vanjskom zraku ne utječu na zdravlje ljudi, te da prema znanstvenim spoznajama objavljenim od Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i izmjerenim koncentracijama ne očekuje se štetan utjecaj na zdravlje ljudi. Povremena „zamrznuća“ podataka koja se navode, nisu povezana s neprovođenjem mjerenja već prijenosom podataka. Navedeno ne znači da rezultati mjerenje nedostaju, naime oni su sačuvani u memoriji podataka mjerne postaje, validiraju se u redovitom postupku te u konačnici rabe za ocjenu kvalitete zraka.

Nadalje, a vezano za poglavlje „Zaštita od buke, neionizirajućeg zračenja i svjetlosnog onečišćenja“, za prvi odlomak koji se odnosi na buku, Vlada Republike Hrvatske navodi kako mjerenje buke obavljaju pravne osobe ovlaštene od strane Ministarstva zdravstva za zaštitu od buke. Mjerenje buke obavlja se upravo na način kako je to navedeno u samom Izvješću, tako da se mjerenje buke obavlja na izvoru, na lokaciji i u vremenu u kojem je buka najizraženija odnosno u doba najniže rezidualne buke. Također, mjere zaštite od neionizirajućeg zračenja, koje su u nadležnosti Ministarstva zdravstva, podrazumijevaju sljedeće: kontrolu prije postavljanja izvora elektromagnetskog polja, kontrolu nakon puštanja u rad izvora elektromagnetskog polja i kontrole tijekom rada izvora elektromagnetskog polja.

U istom poglavlju, a vezano za tvrdnju da ni u 2019. Inspekcija zaštite okoliša nije provela nadzore po Zakonu o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja, jer nema provedbenih propisa, dok prema Ministarstvu zaštite okoliša i energetike zakonska osnova postoji, što je u skladu s preporukom iz 2018., te da je prebacivanje odgovornosti između Državnog inspektorata i Ministarstva zaštite okoliša i energetike na štetu je građana, koji ostaju nezaštićeni, Vlada Republike Hrvatske ističe sljedeće kako Inspekcija zaštite okoliša provodi inspeksijske nadzore operatera koji imaju ishoduene okolišne dozvole i rješenja o procjeni utjecaja na okoliša za postrojenja ukoliko u dozvoli i/ili rješenju imaju propisane uvjete vezano na mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja. Inspekcija zaštitite okoliša u pravilu zaprima prijave građana koje se odnose na problematiku rasvjetljavanja vanjskom rasvjetom suprotno odredbama članka 11. stavka 5. Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja te se iste, vezano uz propisanu nadležnost komunalnog redarstva jedinica lokalne samouprave, dostavljaju na mjerodavno postupanje sukladno odredbama članka 20. Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja. U odnosu na predstavke koje se odnose na javnu rasvjetu koja eventualno ometa sigurnost prometa na cestama, s obzirom da je isto u nadležnosti inspekcije cestovnog prometa Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, o sumnji u povredu propisa iz područja nadzora javnih cesta i sigurnosti prometa na cestama, obavještava se navedena nadležna inspekcija sukladno odredbi članka 16. stavka 5. Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja. Inspekcija zaštite okoliša je obavila nekoliko nadzora po prijavi u kojima je utvrđeno da se radi o događajima za koje je zakonom predviđeno izuzeće te nije bilo osnove za izricanje mjera.

4.1. ZATVORSKI SUSTAV

Vežano za preporuku 108., *Ministarstvu pravosuđa, da uvjete smještaja u svim kaznenim tijelima prilagodi zakonskim i međunarodnim standardima*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako kontinuirano unapređuje uvjete smještaja zatvorenika te se povećavaju kapaciteti smještaja, osobito oni u zatvorenim uvjetima izdržavanja kazne zatvora. Uvažavajući stanje prenapučenosti u Zatvoru u Osijeku, radi unapređenja uvjeta smještaja zatvorenika pokrenuti su radovi rekonstrukcije i uređenja vodovoda i sanitarnih čvorova (vrijednost radova cca. 300.000,00 kuna). Isti su bili privremeno obustavljeni zbog sprečavanja epidemije COVID-19, ali su sada ponovo pokrenuti uz obvezu pridržavanja svih epidemioloških uvjeta. Kako bi se oslobodio dio kapaciteta smještaja Zatvora u Osijeku te smanjila napučenost na području cijele Slavonije povećali su se smještajni kapaciteti pojedinih kaznenih tijela. U Zatvoru u Bjelovaru je u svibnju 2019. uređenjem i opremanjem novih prostorija povećan kapacitet zatvora za 9 mjesta u zatvorenim uvjetima. U Kaznionici u Požegi u studenom 2019. uređenjem i opremanjem novih prostorija formiran je zatvoreni odjel za zatvorenike sa smještajnim kapacitetom 50 mjesta. Također, u pripremi je projekt uređenja dodatnih kapaciteta za smještaj zatvorenika u Kaznionici u Glini te se planira povećanje smještajnih kapaciteta za oko 50 mjesta. Uvažavajući apsolutnu zabranu mučenja, neljudskog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, poduzimaju se naponi u svrhu osiguravanja realizacije prava zatvorenika na smještaj primjeren ljudskom dostojanstvu i zdravstvenim standardima, kvalitetnu i dostatnu prehranu te što dulji boravak zatvorenika izvan soba za smještaj, odnosno ćelija uz omogućavanje primjerenih sadržaja za organizirano korištenje slobodnog vremena, ali uzimajući u obzir potrebe koje proizlaze iz procjene rizičnosti svakog pojedinog zatvorenika te posljedično sigurnosti kaznenih tijela i društvene zajednice. Iz svega navedenoga vidljivo je da se kontinuirano ulažu naponi i sa zakonodavne i s izvršne strane kako bi se poboljšala kvaliteta uvjeta smještaja za zatvorenike te kako bi se postupilo po europskim i drugim međunarodnim preporukama te standardima smještaja.

U odnosu na preporuku 109., *Ministarstvu pravosuđa, da organizira kontinuirane edukacije službenika zatvorskog sustava o ljudskim pravima osoba lišenih slobode*, Vlada Republike Hrvatske putem ministarstva nadležnog za pravosuđe uspostavila je suradnju s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, u okviru koje je zamjenik pravobraniteljice tijekom održavanja 33. temeljnog tečaja za pravosudnu policiju (od siječnja do svibnja 2019.) održao predavanje o pravnom okviru vežano uz osobe s invaliditetom te svim izazovima s kojima se ove osobe susreću u svakodnevici, s ciljem senzibilizacije i informiranja službenika (pravosudnih policajaca). Također, u skladu s preporukama pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, a na temelju upute Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav i probaciju, Centar za izobrazbu u suradnji s vanjskim predavačima provodi program izobrazbe službenika pod nazivom „Prava i specifičnosti rada s transspolnim, transrodnim i rodno nenormativnim osobama“. Cilj provođenja programa je senzibilizacija službenika kao i upoznavanje sa zakonskim okvirom, postupanjem te sa specifičnostima rada s transspolnim, transrodnim i rodno nenormativnim osobama. U području ljudskih prava osoba lišenih slobode, Centar za izobrazbu za sve novozaposlene službenike u zatvorskom sustavu i probaciji provodi izobrazbu o međunarodnim preporukama u području ljudskih prava, a radi daljnjeg unaprjeđenja izobrazbe u ovom području, ministarstvo nadležno za pravosuđe otvoreno je za suradnju s Uredom pučke pravobraniteljice. U okviru programa temeljnog tečaja za službenike pravosudne policije predviđena su predavanja sva četiri ureda pravobranitelja koji djeluju u Republici Hrvatskoj. Njima se znatno podiže razina ukupnih kompetencija za rad službenika pravosudne policije u kaznenim tijelima jer polaznike tečaja dodatno senzibiliziraju za

problematiku zaštite ljudskih prava u pogledu ravnopravnosti spolova, prava djece zatvorenika i osoba s invaliditetom.

Vežano za preporuku 110., *Vladi RH i Ministarstvu pravosuđa, da popuni upražnjena radna mjesta u kaznenim tijelima, kako bi se poštovala prava zaposlenih te povećao stupanj zaštite ljudskih prava osoba lišenih slobode*, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da kontinuirano ulaže napore za poboljšanje stanja ljudskih potencijala pritom vodeći računa kako o potrebama pojedinog kaznenog tijela tako zatvorskog sustava u cjelini. Sukladno tada važećem djelokrugu rada nadležnoj ustrojstvenoj jedinici tadašnjeg Ministarstva uprave dostavljen je prijedlog Plana prijma u državnu službu za 2020. godinu za sva kaznena tijela koji nije donesen zbog krize uzrokovane pandemijom COVID-19. Nadalje, Ministarstvo pravosuđa i uprave prati situaciju u kaznenim tijelima te će se, s obzirom na nejednako stanje popunjenosti radnih mjesta u različitim kaznenim tijelima, u slučaju potrebe razmotriti i opcija privremenog premještaja službenika iz jednog kaznenog tijela u drugo. Vlada Republike Hrvatske napominje da je u prethodnom razdoblju na snazi bila Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, a da je od 3. travnja 2020. u Narodnim novinama broj 41/20 objavljena i Odluka o ograničavanju korištenja sredstava predviđenih državnim proračunom Republike Hrvatske i financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2020. godinu, u kojoj je u točki IV. propisano da se obveznicima iz točke II. iste Odluke zabranjuje novo zapošljavanje te prijam službenika i namještenika na neodređeno i određeno vrijeme. Isto tako u Narodnim novinama broj 58/20 objavljena je Odluka o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2020. godinu kojom se u članku 6. proračunskim korisnicima Državnog proračuna zabranjuje novo zapošljavanje osim u iznimnim opravdanim i obrazloženim razlozima.

U odnosu na preporuku 111., *Ministarstvu pravosuđa, da vozila koja nisu opremljena sigurnosnim pojasevima ne koristi za prijevoz zatvorenika*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako su u odnosu na organizaciju i način na koji se obavljaju poslovi sprovođenja zatvorenika u specijalnim vozilima, tijekom proteklih godina postojala određena ograničenja koja su onemogućavala preinake i dodatna uređenja unutrašnjeg prostora vozila za smještaj zatvorenika. To se prvenstveno odnosilo na činjenicu da su vozila bila pod ugovornom obvezom do 2019. (leasing). Po isteku leasinga te otkupu pojedinih specijalnih vozila od leasing kuća, pristupilo se rješavanju pitanja postojanja sigurnosnih pojaseva u prostoru za smještaj zatvorenika u specijalnim vozilima. Vlada Republike Hrvatske napominje kako su, sukladno članku 23. stavku 4. Pravilnika o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima, svi zatvorenici za vrijeme sprovođenja službenim vozilom u kojem je ugrađen sigurnosni pojas, vezani tim pojasom. Sukladno Planu nabave za 2020. godinu, Ministarstvo pravosuđa i uprave planira nabavu 17 novih malih specijalnih vozila za ukupno 14 kaznenih tijela, koja će u potpunosti biti opremljena pripadajućim sigurnosnim pojasevima, što je standard koji će vrijediti i prilikom svih budućih nabava malih i velikih specijalnih vozila. Također, prilikom nabave velikih specijalnih vozila, vodit će se računa da prostor za smještaj zatvorenika bude opremljen poprečnim sjedalima umjesto uzdužnim klupama, u svrhu omogućavanja ugodnijeg sjedenja.

4.5. TRAŽITELJI MEĐUNARODNE ZAŠTITE I IREGULARNI MIGRANTI

U poglavlju se opisuju navodi sadržani u pritužbi podnositelja upućenoj pučkoj pravobraniteljici, a čiji sadržaj se odnosi na zatjecanje pritužitelja i njegove obitelji u blizini

granice s Bosnom i Hercegovinom te se detaljno opisuje kako je policija zanemarila zahtjeve za azil njega, supruge i dvoje djece, oduzela im novac i mobitele te naredila da se vrate u Bosnu i Hercegovinu, kao i prijetila oružjem, nakon čega se obitelj odlučila vratiti u Bosnu i Hercegovinu. Pritužitelj je uspio zapamtiti registarske oznake policijskog kombija te izjavio da bi mogao prepoznati policijske službenike, a po povratku u Bosnu i Hercegovinu podnio je pritužbe Ravnateljstvu policije, Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, nakon čega je u dogovoru s Ravnateljstvom policije na graničnom prijelazu zaprimljena njegova kaznena prijava. U predmetnom Izvješću navedeno je kako nije jasno na koji način je policija identificirala pritužitelja budući je Ministarstvo unutarnjih poslova u više navrata navelo da se pri primjeni mjera odvratanja ne utvrđuje identitet migranata. Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da je ovaj dio Izvješća pučke pravobraniteljice nepotpun, prvenstveno iz razloga jer je pučka pravobraniteljica pisanim putem detaljno obaviještena o postupanju policijskih službenika u navedenom predmetu i utvrđenim činjenicama.

Nadalje, vezano za iznesene navode o nezakonitom postupanju s migrantima na temelju zaprimljene, anonimne pritužbe policijskog službenika Postaje granične policije Centingrad napominjemo kako tvrdnje iz anonimne prijave pokazuju nepoznavanje i proizvoljno tumačenje propisa koji uređuju postupanje policije na granici. Na okolnosti navedenog događaja i pritužbe policijskog službenika, na zahtjev USKOK-a, provedeno je kriminalističko istraživanje o čemu je detaljno izvješten USKOK, a također su od strane Službe za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova izvršene provjere i odgovoreno je na zahtjev Hrvatskoga sabora, Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost. S obzirom na postupanje pučke pravobraniteljice i objavom navedene pritužbe Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na službenim je stranicama objavilo priopćenje u kojemu se navodi kako je pučka pravobraniteljica objavila na svojoj mrežnoj stranici tekst pod naslovom "Institucije bez reakcije na anonimnu pritužbu policijskog službenika o nezakonitim postupanjima" uz koji je kao prilog objavljena anonimna "pritužba s navodima o nezakonitim postupanjima policijskih službenika temeljem zapovijedi nadređenih", nakon čega su u Državnom odvjetništvu zaprimljeni upiti novinara za komentar te objave, kao i za informaciju o postupanju po toj pritužbi (18. srpanj 2019.). Također se navodi kako je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo "anonimnu pritužbu" koja se spominje i priložena je objavi pučke pravobraniteljice na njejoj mrežnoj stranici, te ju je, po razmatranju, prosljedilo nadležnom državnom odvjetništvu na nadležno postupanje, odnosno radi provođenja izvida i zakonom propisanih radnji sa svrhom provjere navoda iz anonimne pritužbe, a ti su izvidi u tijeku. Slijedom toga, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ni u kojem slučaju nije institucija iz naslova predmetne objave pučke pravobraniteljice, a koja nije reagirala na "anonimnu pritužbu policijskog službenika o nezakonitim postupanjima". Štoviše, proizlazi da se zaključak pučke pravobraniteljice o izostanku reakcije temelji isključivo na činjenici da nije obaviještena o poduzetim radnjama po dostavljenoj anonimnoj pritužbi.

U daljnjem tekstu priopćenja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske napominje se kako Zakon o kaznenom postupku sadrži relevantne odredbe o tome tko i kada ima pravo na informacije o poduzetom po prijavi podnesenoj državnom odvjetništvu. Tako je propisano samo i isključivo pravo žrtve odnosno oštećenika da, sukladno članku 206.a Zakona o kaznenom postupku, po isteku dva mjeseca od upisa prijave u upisnik kaznenih prijava zatraži od nadležnog državnog odvjetnika obavijest o poduzetim radnjama. Kako proizlazi iz "anonimne pritužbe", pučka pravobraniteljica nema niti jedno od prethodno navedenih svojstava. No, neovisno o tome, državno odvjetništvo, na upite pučke pravobraniteljice u izvršavanju njezinih ovlasti (što je u konkretnom slučaju na koji se odnosi njezina objava

izostalo), obavještava pučku pravobraniteljicu o vrsti donesene državnoodvjetničke odluke. Tako će biti i u ovom slučaju, kada takva odluka bude donesena.

Treba istaknuti da je, sukladno članku 206.f stavku 1. Zakona o kaznenom postupku, postupanje tijekom izvida kaznenih djela tajno, jednako kao što su podaci o istovjetnosti osobe protiv koje je podnesena kaznena prijava i podaci na temelju kojih se može zaključiti o istovjetnosti te osobe službena tajna (članak 204. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku). Istovremeno, tajnost izvida osigurava i zaštitu prijavitelja, posebice u situaciji kada prijavitelj izražava bojazan za svoju osobnu sigurnost, sigurnost radnog mjesta, sigurnost svoje obitelji, kao što je to slučaj s konkretnim prijaviteljem.

S obzirom da je podnesena prijava, odnosno njen sadržaj temelj za izvide koji se provode, razumljivo je kako se tajnost izvida odnosi i na navode prijave. Stoga je, a bez prethodne provjere, javnom objavom "anonimne pritužbe", pučka pravobraniteljica objektivno ugrozila tajnost, a s time i učinkovitost izvida, budući da iz sadržaja prijave jasno proizlazi na što se i na kakvo postupanje pritužuje podnositelj, kao što se iz nje može i zaključivati o osobama koje se prijavljuju, o potencijalnim svjedocima, ali i o identitetu podnositelja pritužbe. Time se dovodi u pitanje, između ostalog, i povjerenje podnositelja pritužbe u nadležne institucije, a moguće i kasnija vjerodostojnost iskaza i prijavitelja i drugih potencijalnih svjedoka.

Slijedom navedenoga, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske smatra kako je javna objava "anonimne pritužbe" koju je pučka pravobraniteljica zaprimila te dostavila nadležnim tijelima u suprotnosti s onim što u svojoj objavi navodi da treba posebno zaštititi, a to je "posebno osjetljiv položaj pritužitelja, kao i svih drugih mogućih (budućih) pružatelja podataka o ovakvim nepravilnostima, posebice u kontekstu adekvatne zaštite prijavitelja, zajamčene Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti" budući da je upravo objavom sadržaja "anonimne pritužbe" ta adekvatna zaštita prijavitelja, koju pučka pravobraniteljica spominje, ugrožena.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske također navodi kako je posebno zabrinjavajuće što je do ugrožavanja tajnosti izvida i učinkovitosti postupanja tijela kaznenog progona, kao i ugrožavanja potrebne razine zaštite podnositelja prijave, došlo ignoriranjem relevantnih zakonskih odredbi upravo od strane pučke pravobraniteljice.

Nadalje, vezano za slučaj navodnog zadržavanja migranata u garaži. Na web stranici udruge Border Violence Monitoring, od 13. svibnja 2019., objavljeno je njihovo mjesečno izvješće koje sadrži navode o garaži u Korenici u kojoj je hrvatska policija navodno zlostavljala migrante. Utvrđeno je da je policija u dva navrata tijekom 2019. godine postupala prema većim skupinama osoba koje su zatečene u nezakonitom prelasku državne granice. Osobe su službenim vozilima dovedene u Postaju granične policije Korenica na kriminalističko istraživanje te su se nalazile pod nadzorom policijskih službenika u ograđenom dvorištu policijske postaje pored garažnih prostorija, jer prostorije za zadržavanje osoba nisu dostatnog kapaciteta za zadržavanje veće skupine osoba. Međutim, zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta policijski službenici su ispraznili jednu od garažnih prostorija da se osobe koje su se nalazile na otvorenom u dvorišnom prostoru sklone od vjetera i hladnoće do završetka kriminalističkog istraživanja. U Izvješću se navodi da nije evidentirano vrijeme dovođenja osoba u Postaju granične policije te se postavlja pitanje zašto osobe nisu uhićene. U odgovoru pučkoj pravobraniteljici, od 24. veljače 2020., navedeno je da se ne uhićuje državljanke trećih zemalja

prema kojima se, sukladno Zakonu o strancima, provodi postupak donošenja rješenja o povratku s rokom za samostalno napuštanje Europskog gospodarskog prostora, jer u takvim slučajevima ne postoji bojazan da će državljanin treće zemlje pobjeći te imajući u vidu načelo razmjernosti i prednosti u primjeni mjera koje su blaže od uhićenja i zadržavanja. U odgovoru je također navedeno da su policijski službenici ovlašteni primijeniti institut uhićenja i zadržavanja iz Zakona o strancima (članak 130. pod nazivom „Ograničenje slobode kretanja“) kada, u konkretnom slučaju, procijene da postoji opasnost od bijega državljanina treće zemlje za kojeg treba donijeti odluku u vezi s povratkom ili za kojeg je potrebno izvršiti prisilno udaljenje. Zbog toga, nije svrsishodno, a niti zakonito nalagati policijskim službenicima da svakog državljanina treće zemlje prema kojem primjenjuju mjere za osiguranje povratka iz Zakona o strancima moraju uhititi i zadržati. Dopisom Ravnateljstva policije, od 26. ožujka 2020., policijski službenici u policijskim upravama upućeni su da se, radi evidentiranja vremena dolaska te napuštanja policijske postaje nakon provedenog upravnog postupka, vrijeme dolaska i vrijeme napuštanja policijske postaje evidentira u službenoj zabilješci koja se ulaže u spise predmeta. U vezi ovog slučaja, Ministarstvo unutarnjih poslova je dostavilo dva očitovanja pučkoj pravobraniteljici (17. lipnja 2019. i 24. veljače 2020.) te očitovanje Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskog sabora (27. svibnja 2019.).

U Izvješću se navodi kako je u listopadu 2019. Europska komisija potvrdila da Republika Hrvatska ispunjava uvjete za pristupanje Schengenskom području, ali i da je naglasila kako je zaštita ljudskih prava tražitelja međunarodne zaštite i ostalih migranata, onemogućavanje pristupa sustavu azila i uporaba sredstava prisile od strane policije na granice, ostaje izazov, radi čega je Europska komisija odobrila sredstva namijenjena novom mehanizmu praćenja usklađenosti aktivnosti nadzora državne granice s pravom Europske unije, međunarodnim obvezama poštivanja temeljnih prava, kao i pravima koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, u području azila, uključujući i načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. Također, u Izvješću se navodi kako Ministarstvo unutarnjih poslova o rezultatima mehanizma praćenja na kraju projekta, uz Europsku komisiju, treba raspraviti i s Uredom pučke pravobraniteljice i udrugama civilnog društva, a što do sada nije učinjeno.

Nadalje, u vezi projekta EMAS (Jačanje aktivnosti granične kontrole na hrvatskom dijelu vanjske granice zbog povećanog migracijskog pritiska), pučkoj pravobraniteljici je 20. ožujka 2020. dostavljen odgovor u kojem je navedeno da je, u okviru projekta EMAS 28. listopada 2019. održan Okrugli stol na kojem se raspravljalo o provedbi i rezultatima provedbe aktivnosti projekta EMAS, a na kojem je pored predstavnika više nevladinih organizacija (UNHCR, HPC, HCK, IOM) te predstavnice Europske komisije sudjelovala i predstavnica Ureda pučkog pravobranitelja. U odgovoru je također navedeno da, budući da djelatnici Ureda pučkog pravobranitelja nisu sudjelovali u provođenju projekta EMAS, aktivnosti u okviru ovoga projekta ne bi trebale biti uključene u Izvješće o radu pučke pravobraniteljice za 2019. godinu.

U vezi s prethodno navedenim, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Europska komisija Republici Hrvatskoj dodijelila 27. prosinca 2018. sredstva za provedbu projekta „Jačanje aktivnosti granične kontrole na hrvatskom dijelu vanjske granice zbog povećanog migracijskog pritiska“ u okviru kojeg su, između ostalog, provedene aktivnosti koje se odnose na edukaciju službenika granične policije vezano za ljudska prava, europsko zakonodavstvo, borba protiv krijumčarenja ljudi i sl., a koje su provodili Međunarodna organizacija za migracije, Hrvatski Crveni križ i Hrvatski pravni centar. Slijedom navedenoga, netočan je navod kako Ministarstvo do sada o rezultatima mehanizma praćenja nije provelo

raspravu s Europskom komisijom, Uredom pučke pravobraniteljice i udrugama civilnog društva. Također, iz prethodno navedenog, proizlazi kako je Europska komisija odluku o ispunjavanju tehničkih uvjeta za pristupanje Republike Hrvatske Schengenskom području donijela i na temelju rezultata provedbe navedenog projekta, iz čega proizlazi pogrešno tumačenje sadržaja Komunikacija o verifikaciji potpune primjene Schengenske pravne stečevine od strane Hrvatske od 22. listopada 2019., od strane Ureda pučke pravobraniteljice.

Nadalje u tekstu Izvješća, navedeno je sljedeće: „Pri tome, istraga o postupanjima koja mogu predstavljati povrede čl. 3. EKLJP-a (zabrana mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja) je imperativ, a kako bi se otklonila sumnja, ili pak potvrdila, nužno je da je provodi tijelo neovisno od osumnjičenih državnih službenika (ESLJP, Bojcenko protiv Moldavije (2010.)), jer bi u protivnom predstavnicima države bilo omogućeno da nekažnjeno zloupotrebljavaju prava onih koji se nalaze pod njihovom kontrolom (Labita protiv Italije (2010.) i Muradova protiv Azerbajdžana (2009.)). Stoga je istraživanje ovakvih postupanja ključno za održavanje vladavine prava u kojoj nitko, a naročito policija, ne može biti iznad zakona. Osim saznanja da je DORH provodio istragu u nekoliko pojedinačnih slučajeva, primjerice poginule djevojčice Madine ili uporabe vatrenog oružja pri kojem je došlo do ranjavanja migranata, o čemu pišemo i u poglavlju o policijskom sustavu, nemamo saznanja o rezultatima istrage o sustavnim kršenjima prava migranata.“

S obzirom na navode pučke pravobraniteljice, Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost da je pitanje institucionalne neovisnosti regulirano u članku 11.e Zakona o policijskim poslovima i ovlastima te članku 38.g Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika. Navedenim propisima definirano je da, kada postoji osnova sumnje da je kazneno djelo počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik Ministarstva ili njima bliska osoba ili je kazneno djelo počinjeno u prostorijama ustrojstvene jedinice Ministarstva, odnosno da je policijski službenik ili drugi zaposlenik Ministarstva te njima bliska osoba oštećena kaznenim djelom koje je u vezi s obavljanjem policijskog posla, kriminalističko istraživanje ne može provoditi ustrojstvena jedinica u kojoj je policijski službenik ili drugi zaposlenik Ministarstva zaposlen, odnosno u čijim prostorijama je počinjeno kazneno djelo, osim kada je određena osoba zatečena u počinjenju kaznenog djela ili kada je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu. Osim institucionalne neovisnosti propisane Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima te Pravilnikom o načinu postupanja policijskih službenika, Vlada Republike Hrvatske ističe da je policija dužna u slučaju zaprimanja svake kaznene prijave, pa tako i one koja je podnesena protiv policijskog službenika, sukladno članku 205. stavku 4. Zakona o kaznenom postupku, odmah istu dostaviti nadležnom državnom odvjetniku. Isto tako, odredbom članka 212. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku propisano je da će policija, ako je potrebno provesti hitne dokazne radnje prema službenoj osobi koja je ovlaštena i dužna otkrivati i prijavljivati kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, odmah obavijestiti državnog odvjetnika koji će odlučiti o tome hoće li sam provesti tu radnju ili će dati nalog istražitelju. Zaključno, o poduzimanju izvida kaznenih djela, policija će pravovremeno obavijestiti državnog odvjetnika sukladno članku 207. Zakona o kaznenom postupku.

Slijedom svega navedenoga, primjedbe iznesene u pogledu sumnje na pristranost i objektivnost u kriminalističkim istraživanjima kaznenih djela počinjenim od strane policijskih službenika prema tzv. „iregularnim migrantima“, Vlada Republike Hrvatske smatra neutemeljenim budući da se sva kriminalistička istraživanja takve vrste provode poštujući obvezu policije u pogledu izvješćivanja nadležnih državnih odvjetništava, ali i obvezu postupanja sukladno propisanim pravilima institucionalne neovisnosti.

Nadalje, navodi se da pučka pravobraniteljica nema saznanja o rezultatima istraga o sustavnim kršenjima prava migranata, osim slučaja poginule djevojčice Madine i slučaja ranjavanja migranata. Vlada Republike Hrvatske napominje da je Ministarstvo unutarnjih poslova dostavio pisane odgovore na sve zahtjeve za provjeru navoda o postupanju policije prema migrantima koje je dostavila pučka pravobraniteljica. U donjoj tablici su podaci o zahtjevima pučke pravobraniteljice u vezi postupanja prema migrantima te podaci o terenskim posjetima policijskim postajama.

Aktivnosti pučke pravobraniteljice u vezi postupanja policije prema migrantima		
godina	vrste aktivnosti	
	pisani zahtjevi	terenske posjete
2016.	4	4
2017.	18	11
2018.	30	14
2019.	13	11

Također, u Izvješću je navedeno da se pučkoj pravobraniteljici uskraćuju podaci. Do prijepora s pučkom pravobraniteljicom došlo je kada su djelatnici Ureda pučkog pravobranitelja zatražili od policijskih službenika da im se omogući izravni uvid u Informacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: IS MUP-a). Vlada Republike Hrvatske navodi da pučkoj pravobraniteljici niti u jednom slučaju nije bilo ograničeno pravo uvida u podatke i dokumente, na koje ima pravo sukladno članku 9. Zakona o pučkom pravobranitelju jer joj je na svaki pisani zahtjev dostavljena tražena dokumentacija. Uvid u IS MUP-a ograničen je unosom zaporke koja je vezana za svakog pojedinog policijskog službenika, a IS MUP-a samo je jedan od izvora saznanja jer samo spisi predmeta sadrže sve podatke o postupanju, a u IS MUP-a se upisuju samo najvažnije informacije o postupanju. Pučka pravobraniteljica je 5. lipnja 2018. poslala dopis glavnom ravnatelju policije u kojem je navela da je njezinim djelatnicima tijekom terenskog posjeta policijskim postajama Gvozd i Glina onemogućen izravan uvid u IS MUP-a te da su imali teškoće prilikom uvida u spise predmeta. U dopisu je navela i da nikada prije (osim u PP Rab) nije imala teškoće u vezi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti. Glavni ravnatelj policije u svome odgovoru od 13. srpnja 2018., naveo je da, sukladno Uputi za dodjelu lozinki i odziva Službe za informatiku Ministarstva unutarnjih poslova, policijski službenici ne smiju davati svoju lozinku i odziv drugim osobama te da ne smiju omogućiti pristup IS MUP-a drugim osobama koje za to nemaju ovlaštenje, a kršenje ove upute smatra se težom povredom službene dužnosti.¹ U skladu s navedenim, pučka pravobraniteljica zamoljena je da njezini djelatnici prilikom obavljanja terenskih posjeta u policijskim postajama ubuduće postupe sukladno navedenim zakonskim odredbama i podaci će joj biti dostavljeni u najkraćem roku, u pisanom obliku, a na isti način je potrebno postupiti i u svim ostalim slučajevima kada traženi podaci nisu odmah ustupljeni, neovisno o razlozima.

¹ U dopisu je navedeno i da Pučka pravobraniteljica ima pravo dobiti informacije i podatke u skladu s člankom 5. Zakona o nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja kojim je propisano da sudionici nacionalnog preventivnog mehanizma „imaju ovlasti slobodnog pristupa svim podacima o postupanju s osobama lišenim slobode u skladu sa zakonom“ (radi se o posebnim zakonima, prije svega o Zakonu o pučkom pravobranitelju) te člankom 24. Zakona o pučkom pravobranitelju kojim je propisano da, kada provodi ispitni postupak, pučki pravobranitelj određuje primjereni rok za dostavu informacija i dokumentacije.

Svi dolasci pučke pravobraniteljice u policijske postaje bili su nenajavljeni, a u vrijeme obilazaka u policijskim postajama nisu se nalazile osobe lišene slobode, što je u suprotnosti s člankom 5. stavkom 5. Zakona o nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Naime, iz odredbe članka 28. stavka 1. Zakona o pučkom pravobranitelju i članka 5. podstavka 1. Zakona o nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja jasno proizlazi da su nenajavljeni obilasci dozvoljeni samo kada se u policijskoj postaji nalaze osobe kojima je ograničena sloboda kretanja. Zbog toga, netočan je navod iz Izvješća da je pučka pravobraniteljica, sukladno Zakonu o Nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, ovlaštena nenajavljeno obići mjesta u kojima „bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode“. Djelatnici Ureda pučke pravobraniteljice su u nekim policijskim postajama ponekad morali sačekati dolazak policijskog službenika koji bi im mogao dati informacije i podatke, zato jer su u obilazak došli bez najave. Također, sve policijske postaje u kojima su izvršeni obilasci obavljaju iznimno zahtjevne poslove suzbijanja nezakonitih migracija i borbe protiv krijumčarenja ljudima te zbog toga njihovi policijski službenici uglavnom obavljaju poslove na terenu i pretežito vrijeme nisu u prostorijama policijske postaje.

Nadalje, u predmetnom Izvješću spominje se slučaj maloljetnika koji je navodno zadržan u podrumskim prostorijama policijske postaje gdje je prema njemu korišten elektrošoker. Beogradski centar za ljudska prava dostavio je Ministarstvu pritužbu u kojoj je navedeno da je prema strancu postupala hrvatska policija 26. kolovoza 2019. te se spominje da je u Policijskoj postaji Vinkovci bio smješten u „manju sobu bez prozora“ i da je „na pod prostorije u kojoj se nalazio bosonog prosuta voda“ te da „misli da je bila puštena neka struja“. Međutim, u objektima Policijskoj postaji Vinkovci i Postaji granične policije Tovarnik ne postoji prostorija bez prozora, a u zaduženju opreme policijskih službenika hrvatske granične policije ne postoji uređaj koji bi se mogao koristiti u navedenom smislu, kao npr. elektrošoker. Također se spominje da mu je hrvatska policije oduzela i uništila mobitel, a onda se navodi da je isti dostavio GPS lokaciju koju je snimio „skrivenim mobitelom koji je uspio zadržati“. Prema evidencijama PP Vinkovci za navedeni dan nije zabilježeno bilo kakvo postupanje prema migrantima. Obavljeni su razgovori s policijskim službenicima PGP Tovarnik i PP Vinkovci koji su toga dana obnašali dužnost, a izvršen je uvid u radne naloge i službena izvješća policijskih službenika, kojima također nisu potvrđeni navodi iz pritužbe. U vezi ovog slučaja Ministarstvo unutarnjih poslova je dostavio očitovanje pravobraniteljici za djecu 26. rujna 2019., Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora, 16. prosinca 2019., i 18. prosinca 2019. Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora.

4.6. MEĐUNARODNA SURADNJA NPM-A I OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNIH DANA

Vežano za preporuku 112., *Ministarstvu unutarnjih poslova i Ravnateljstvu policije, da se uporaba sredstava prisile koristi samo razmjerno i nužno da bi se osobe koje se ponašaju nasilno, dovele pod kontrolu*, Vlada Republike Hrvatske smatra da je nepotrebno navoditi preporuku o zakonitoj, razmjernoj i postupnoj primjeni sredstava prisile jer su ta načela propisana u člancima 82. i 83. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima i razrađena u člancima 127. i 128. Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika.

U odnosu na preporuku 118., *Ministarstvu zdravstva da uvjete smještaja u svim psihijatrijskim ustanovama uskladi s međunarodnim i zakonskim standardima*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je trend suvremene psihijatrije u tendenciji smanjenja broja bolničkih postelja u psihijatrijskim ustanovama. Stoga je i stav Vlade da se prilikom reorganizacije zdravstvene skrbi naglasak stavi na poliklinički rad i liječenje pacijenta u dnevnim bolnicama, s konačnim ciljem deinstitucionalizacije i uključivanja osoba s duševnim smetnjama u zajednicu na način da im zajednica pomaže, od obitelji do raznih drugih čimbenika.

Vežano za preporuku 119., *Ministarstvu zdravstva da na svim psihijatrijskim odjelima vode evidencije primjene sredstava prisile*, Vlada Republike Hrvatske naglašava kako Pravilnik o vrstama i načinu primjene mjere prisile prema osobi s težim duševnim smetnjama već propisuje obvezu evidentiranja primjena mjera prisile u medicinskoj i sestrinskoj dokumentaciji kao i o načinu na koje se ta dokumentacija mora voditi i koje podatke mora sadržavati.

U odnosu na preporuku 120., *Ministarstvu zdravstva da osobe s duševnim smetnjama na liječenju u psihijatrijskim ustanovama na odgovarajući način informiraju o svrsi, prirodi, posljedicama, koristima i rizicima medicinskih postupaka i njihovim pravima*, Vlada Republike Hrvatske ističe kako Ministarstvo zdravstva kao tijelo državne uprave nije nadležno za informiranje osoba s duševnim smetnjama o svrsi, prirodi, posljedicama, koristima i rizicima određenih medicinskih postupaka i njihovim pravima. Prava osoba s duševnim smetnjama propisana su Zakonom o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, a uloga Ministarstvo zdravstva jest da u okviru svog djelokruga provodi inspekcijski nadzor nad provedbom navedenog Zakona.

6. LJUDSKI POTENCIJALI, ORGANIZACIJA RADA I PRORAČUN UREDA

U poglavlju Izvješća navodi se da je proračun za 2019. godinu izvršen u iznosu od 12.372.426,67 kuna ili 99,15 % od planiranog kao i koliko se od navedenog odnosi na pojedinu skupinu rashoda. No, uvidom u sustav Državne riznice ovi podaci odnose se isključivo na izvor financiranja 11 Opći prihodi i primici, dok je Ured u 2019. godini planirao i utrošio sredstva i iz izvora financiranja 52 Ostale pomoći. Sukladno podacima iz sustava Državne riznice ukupni proračun Ureda u 2019. godini planiran je u iznosu od 12.499.527 kuna, a izvršen je u iznosu od 12.385.773,70 kuna, odnosno 99,08 % od planiranog. Do razlike je došlo u okviru skupine računa 32 Materijalni rashodi koji su u 2019. godini osim na izvoru financiranja 11, planirani te izvršavani i na izvoru financiranja 52, a izvršavani i na izvoru financiranja 52. Slijedom navedenoga potrebno je podatke u Izvješću uskladiti s onima iz sustava Državne riznice.

Podredno, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je u cijelom tekstu Izvješća, potrebno voditi računa o dosljednom ispravnom navođenju pojma: „tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“, u skladu s izričajem Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Za svoje predstavnike koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića, ministra zdravstva dr. sc. Vilija Beroša, dr. med., ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Josipa Aladrovića, te državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Tereziju Gras, Žarka Katića, Željka Plazonića, dr. med., Tomislava Dulibića, Majdu Burić, Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić.

 2 PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković